

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

**Objedinjeno izvješće
o obavljenim
financijskim revizijama**

**Trgovačka društva
u vlasništvu
lokalnih jedinica**

Zagreb, ožujak 2023.

Revizija - ukratko

Trgovačka društva obuhvaćena revizijom

Eko-Kong d.o.o., Nova Gradiška	Istarski vodovod d.o.o., Buzet
Komunalac d.o.o. Pakrac	Komunalac Gospić d.o.o.
Komunalno Duga Resa d.o.o.	Koprivničke vode d.o.o., Koprivnica
Liburnijske vode d.o.o., Ičići	Murtela d.o.o., Murter
Niskogradnja d.o.o., Pregrada	Odlagalište d.o.o., Nova Gradiška
Pekom d.o.o., Krapina	Poslovni park Virovitica d.o.o.
Rad d.o.o. Drniš	VIO Žrnovnica Crikvenica Vinodol d.o.o., Novi Vinodolski
VG Vodoopskrba d.o.o., Velika Gorica	Vodovod Labin d.o.o.
Vodovod Pula d.o.o.	Vodovod d.o.o., Zadar
Vodovod Hrvatsko primorje-južni ogranak d.o.o., Senj	
Vodovod i kanalizacija d.o.o., Ogulin	Vodovod i kanalizacija d.o.o., Split

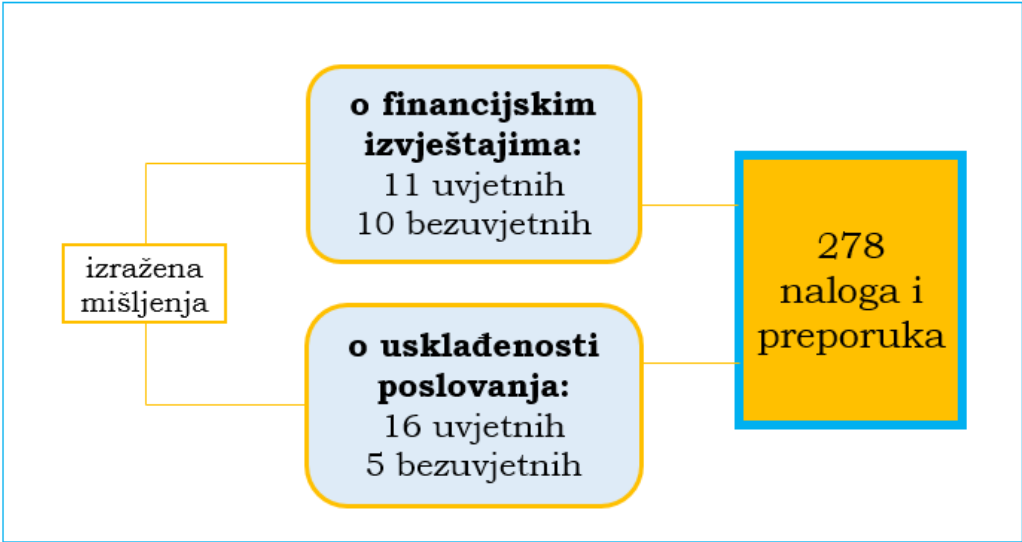
revizijom
obuhvaćeno 21
trgovačko društvo

Ukupni prihodi	852.997.363,00
Ukupni rashodi	892.404.900,00
Gubitak	39.407.537,00

Imovina,
odnosno obveze 7.103.810.789,00
i kapital

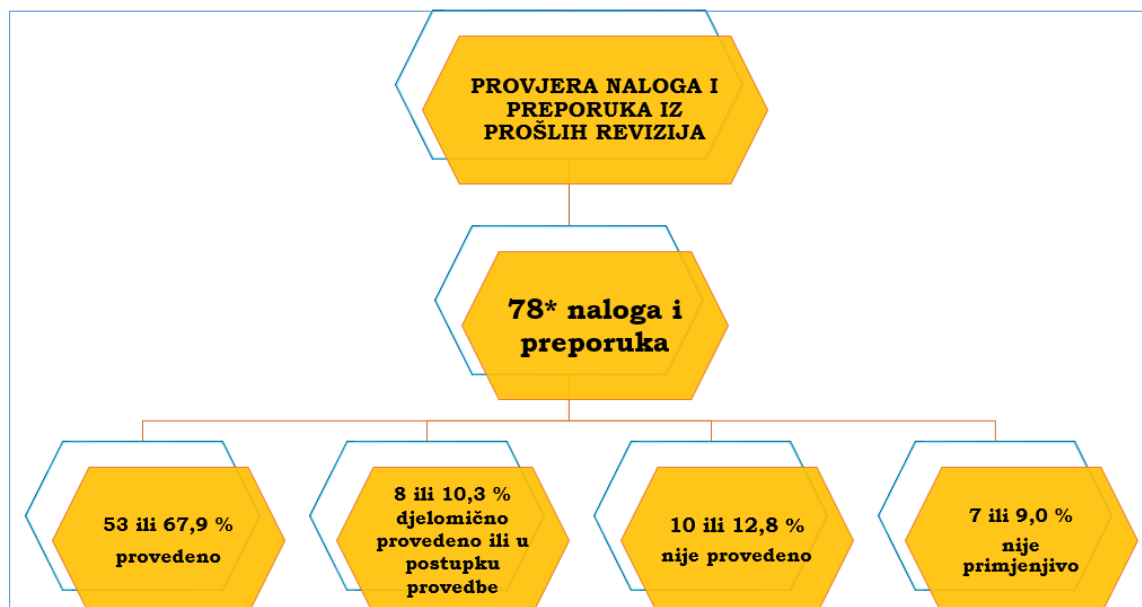

- istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje
- provedbu naloga i preporuka iz prošle revizije
- druge aktivnosti u vezi s poslovanjem subjekta.

ZNAČAJNIJE NEPRAVILNOSTI I PROPUSTI

PODRUČJA	TRGOVAČKA DRUŠTVA
Planiranje	10
Računovodstveno poslovanje i finansijski izvještaji	11
Prihodi i potraživanja	6
Rashodi i obveze	5
Javna nabava	12
Druge nepravilnosti	10

* nalozi i preporuke odnose se na 15 trgovačkih društava, jer šest nije prije obuhvaćeno revizijom i/ili u prošloj reviziji nisu dani nalozi i preporuke

Z a k l j u č a k

Državni ured za reviziju obavio je financijsku reviziju 21 trgovačkog društva u vlasništvu lokalnih jedinica (županija, gradova i općina). Revizijom je obuhvaćeno 13 isporučitelja vodnih usluga, sedam trgovačkih društava koja obavljaju komunalnu djelatnost te jedno trgovačko društvo čija je djelatnost proizvodnja kruha i drugih pekarskih proizvoda. Kod 13 trgovačkih društava predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji i usklađenost poslovanja za 2020., a kod osam društava za 2021.

Isporučitelji vodnih usluga pružaju vodne usluge u skladu s odredbama Zakona o vodama, Zakona o vodnim uslugama te Zakona o financiranju vodnoga gospodarstva. Trgovačka društva obuhvaćena revizijom obavljala su komunalne djelatnosti kojima se osigurava održavanje komunalne infrastrukture (održavanje nerazvrstanih cesta, javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, građevina javne odvodnje oborinskih voda, javnih zelenih površina, građevina, uređaja i predmeta javne namjene, groblja, čistoće javnih površina te održavanje javne rasvjete) u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

O financijskim izvještajima izraženo je deset bezuvjetnih i jedanaest uvjetnih mišljenja, a o usklađenosti poslovanja izraženo je pet bezuvjetnih i 16 uvjetnih mišljenja.

Revizijom su utvrđene nepravilnosti i propusti u području sustava unutarnjih kontrola, planiranja, računovodstvenog poslovanja i financijskih izvještaja, prihoda i potraživanja, rashoda i obveza, javne nabave i druge nepravilnosti. Najznačajnije nepravilnosti utvrđene su u području planiranja, računovodstvenog poslovanja i financijskih izvještaja te javne nabave.

Za sve utvrđene nepravilnosti i propuste Državni ured za reviziju dao je 278 naloga i preporuka, čija bi provedba pridonijela postizanju istinitosti i vjerodostojnosti poslovnih knjiga i financijskih izvještaja, većoj usklađenosti poslovanja sa zakonima i drugim propisima, većoj razini javne odgovornosti za učinkovito upravljanje sredstvima te postizanju ušteda pri nabavi roba, radova i usluga.

S A D R Ź A J

stranica

SAŽETAK	i
SUBJEKTI, PREDMET I CILJEVI REVIZIJE	2
PODACI IZ FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA	4
Prihodi	6
Rashodi	7
Imovina te obveze i kapital	8
IZRAŽENA MIŠLJENJA	11
NALAZ REVIZIJE	14
PROVEDBA NALOGA I PREPORUKA DANIH U PROŠLIM REVIZIJAMA	37
ZAKLJUČAK	39
Prilog 1 Prihodi trgovačkih društava, prema vrstama	40
Prilog 2 Rashodi trgovačkih društava, prema vrstama	41
Prilog 3 Broj zaposlenih u trgovačkim društvima	42
Prilog 4 Vrijednost imovine trgovačkih društava koncem godine	43
Prilog 5 Vrijednost obveza i kapitala trgovačkih društava koncem godine	44

SAŽETAK

Državni ured za reviziju obavio je financijsku reviziju 21 trgovačkog društva u vlasništvu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (županija, gradova i općina). Revizijom je obuhvaćeno 13 isporučitelja vodnih usluga, sedam trgovačkih društava koja obavljaju komunalnu djelatnost te jedno trgovačko društvo čija je djelatnost proizvodnja kruha i drugih pekarskih proizvoda. Kod 13 trgovačkih društava predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji i usklađenost poslovanja za 2020., a kod osam trgovačkih društava za 2021.

Revizija je planirana i obavljena u cilju izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, koji imaju znatan utjecaj na poslovanje. Osim toga, provjerena je i provedba naloga i preporuka danih u prošlim revizijama.

Ukupni prihodi 21 trgovačkog društva obuhvaćenih revizijom iznosili su 852.997.363,00 kn, rashodi 892.404.900,00 kn te gubitak 39.407.537,00 kn (jedanaest trgovačkih društava iskazalo je dobit u iznosu od 3.055.769,00 kn, a deset gubitak u iznosu od 42.463.306,00 kn). Vrijednost imovine, obveza i kapitala koncem godine iznosila je 7.103.810.789,00 kn. Trgovačka društva su imala 2 191 zaposlenika.

O financijskim izvještajima trgovačkih društava u vlasništvu lokalnih jedinica izraženo je deset bezuvjetnih i jedanaest uvjetnih mišljenja, a o usklađenosti poslovanja pet bezuvjetnih i 16 uvjetnih mišljenja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja bili su zakoni i drugi propisi kojima je uređen okvir financijskog izvještavanja te poslovanje trgovačkih društava.

Revizijom su utvrđene nepravilnosti i propusti u području sustava unutarnjih kontrola, planiranja, računovodstvenog poslovanja i financijskih izvještaja, prihoda i potraživanja, rashoda i obveza, javne nabave i druge nepravilnosti.

Revizijom je, između ostalog, utvrđeno sljedeće:

- U području sustava unutarnjih kontrola utvrđene nepravilnosti odnose se na samoprocjenu sustava financijskog upravljanja i kontrola te neuspostavljanje učinkovitog sustava unutarnjih kontrola. Prema Upitniku o fiskalnoj odgovornosti nisu utvrđene slabosti i propusti u područjima u kojima su revizijom utvrđene nepravilnosti (računovodstveno poslovanje te javna nabava), što ukazuje na to da je više pozornosti potrebno posvetiti samoprocjeni sustava unutarnjih kontrola kako bi funkcionirao učinkovito i djelotvorno. Neuspostavljanje učinkovitog sustava unutarnjih kontrola obuhvaća neutvrđivanje vizije, misije, poslovnih ciljeva, rizika poslovanja, nedonošenje unutarnjih akata vezanih za planiranje, zaprimanje i ovjeru financijske dokumentacije te odobrenja i izvršenja plaćanja. Također, unutarnjim aktima nije uređena politika zaliha, kao i područje blagajničkog poslovanja.

- U području planiranja utvrđene nepravilnosti i propusti odnose se na strateške (dugoročne), poslovne i financijske planove te programe i planove gradnje komunalnih vodnih građevina. Pojedina trgovačka društva nisu donijela strateške (dugoročne) planove kojima bi se utvrdili dugoročni ciljevi razvoja te mjere za procjenu uspješnosti ostvarenja zadanih ciljeva. Pojedina trgovačka društva, isporučitelji vodnih usluga, kao i trgovačka društva koja obavljaju komunalnu djelatnost nisu donijela poslovni plan. Prihodi i rashodi u financijskim planovima pojedinih trgovačkih društava planirani su prema vrsti prihoda i rashoda, ali ne i prema računima iz računskog plana, zbog čega nisu bili usporedivi s podacima o ostvarenim приходima i rashodima iskazanima u financijskim izvještajima. Pojedina trgovačka društva nisu donijela izmjene i dopune financijskog plana, iako su ostvareni prihodi i rashodi značajno odstupali u odnosu na planirane te nisu sastavila izvješća o ostvarenju financijskog plana, iz kojih bi bila vidljiva usporedba planiranih i ostvarenih veličina, razlozi odstupanja te usporedba pokazatelja uspješnosti s prijašnjim razdobljima. Prihodi i rashodi u financijskim planovima pojedinih trgovačkih društava nisu realno planirani. Pojedina trgovačka društva nisu donijela višegodišnje programe gradnje komunalnih vodnih građevina kojima bi se detaljno odredili pojedinačni projekti, način i razdoblje njihove provedbe, sudionici u provedbi, iznosi ulaganja i izvori sredstava, red prvenstva u provedbi i praćenje ostvarenja pojedinih ulaganja te nisu donijela plan gradnje i održavanja komunalnih vodnih građevina, a pojedina nisu sastavila izvješće o ostvarenju plana gradnje i održavanja komunalnih vodnih građevina te ne prate ostvarenje, što otežava usporedbu planiranih i ostvarenih radova. Plan gradnje komunalnih vodnih građevina pojedina trgovačka društva nisu dostavila Hrvatskim vodama radi pribavljanja mišljenja o usklađenosti s višegodišnjim programom gradnje komunalnih vodnih građevina te ga nisu objavila na svojim mrežnim stranicama.
- U području računovodstvenog poslovanja i financijskih izvještaja utvrđene nepravilnosti i propusti odnose se na poslovne knjige, financijske izvještaje te popis imovine i obveza. Kod pojedinih trgovačkih društava ispravak vrijednosti potraživanja nije obavljen. Pojedine su obveze u poslovnim knjigama evidentirane i u financijskim izvještajima iskazane kao kratkoročne obveze, a trebalo ih je evidentirati kao dugoročne ili su u poslovnim knjigama u okviru dugoročnih obveza iskazane kratkoročne obveze. U poslovnim knjigama pojedinih trgovačkih društava naknada za razvoj nije evidentirana u skladu s odredbama računovodstvenih politika u okviru prihoda budućeg razdoblja, nego u okviru kratkoročnih obveza. Računski plan koji pojedina trgovačka društva koriste pri evidentiranju poslovnih promjena u glavnoj knjizi nije usklađen s rasporedom računa u financijskim izvještajima. Kod pojedinih trgovačkih društava popis imovine i obveza nije cjelovit jer dio imovine ili obveza nije bio popisano, odluka zakonskog predstavnika o rezultatima popisa nije donesena, popisne liste sadrže podatke u naturalnim, ali ne i u novčanim izrazima, a knjigovodstveno stanje nije usklađeno sa stanjem utvrđenim popisom.

- U području prihoda i potraživanja utvrđene nepravilnosti i propusti odnose se na pokriće troškova pružanja vodnih usluga te poduzimanje mjera naplate. Prema prijavi podataka o ekonomičnosti u djelatnostima vodoopskrbe i javne odvodnje, kod dva trgovačka društva prihodi od cijena vodnih usluga ne pokrivaju fiksne i varijabilne troškove pružanja usluga vodoopskrbe, odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda. Iako su poduzimane mjere za naplatu potraživanja, dospjela potraživanja su i nadalje vrijednosno značajna.
- U području rashoda utvrđene nepravilnosti i propusti odnose se na troškove osoblja te troškove za donacije. Nagrade za rezultate rada isplaćene su u pojedinim trgovačkim društvima svim zaposlenicima, a u pojedinim trgovačkim društvima isplaćene su pojedinim zaposlenicima. Mjerljivi kriteriji na temelju kojih će se vrednovati rezultati rada i visina nagrade za ostvarene rezultate rada te isplata stimulatavnog dijela plaće zaposlenicima nisu utvrđeni. Dane su donacije udrugama, sportskim klubovima i drugim pravnim osobama, pri čemu nisu donesena mjerila, kriteriji i postupci financiranja i ugovaranja donacija te nije provjeravano namjensko korištenje dodijeljenih sredstava. S primateljima donacija nisu zaključeni ugovori.
- Nepravilnosti i propusti u vezi s javnom nabavom utvrđene su kod 12 trgovačkih društava obuhvaćenih revizijom. Odnose se na plan nabave, postupke nabave te registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma. Pojedina trgovačka društva nisu donijela plan nabave roba, radova i usluga te izmjene plana nabave u slučajevima kada je ostvarenje nabave pojedinih roba, radova i usluga znatno odstupalo od planiranog. Za pojedine nabave roba, radova i usluga nisu poštovani načini nabave propisani unutarnjim aktima, jer su nabave obavljene ispostavljanjem narudžbenice izravno odabranom dobavljaču ili izravnim ugovaranjem, a trebalo je provesti postupak prikupljanja ponuda ili objave poziva na dostavu ponuda na mrežnim stranicama. Bez provedbe postupaka javne nabave trgovačka društva su nabavila roba, radova i usluga u vrijednosti od 6.808.587,00 kn. Pojedina trgovačka društva nisu sastavila godišnje statističko izvješće o javnoj nabavi te nisu ustrojila registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma. U registru ugovora nisu navedeni podaci na temelju provedenih postupaka jednostavne nabave upućivanjem poziva na adrese više ponuditelja te podaci o robama i uslugama nabavljenim izravnim ugovaranjem, čija je vrijednost jednaka ili veća od 20.000,00 kn.
- Druge nepravilnosti odnose se na gubitke vode, zaduživanje i pravo na pristup informacijama. Od 13 trgovačkih društava, isporučitelja vodnih usluga, devet su imala neprihvatljivo visoke gubitke vode. Iako su poduzimala aktivnosti za smanjenje gubitaka u javnom vodoopskrbnom sustavu, gubici vode su i nadalje visoki. Pojedina trgovačka društva su se dugoročno zaduživala za nabavu dugotrajne imovine, pri čemu nije pribavljena suglasnost većinskog vlasnika, odnosno osnivača.

Pojedina trgovačka društva nisu na svojim mrežnim stranicama objavila opće akte (Pravilnik o radu, Pravilnik o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, Pravilnik o plaćama), godišnje planove, programe, izvješća o poslovanju i ostvarenim godišnjim rezultatima poslovanja, financijske izvještaje te druge potrebne informacije.

Za sve utvrđene nepravilnosti i propuste Državni ured za reviziju dao je 278 naloga i preporuka, čija bi provedba pridonijela postizanju istinitosti i vjerodostojnosti poslovnih knjiga i financijskih izvještaja, većoj usklađenosti poslovanja sa zakonima i drugim propisima, većoj razini javne odgovornosti za učinkovito upravljanje sredstvima te postizanju ušteda pri nabavi roba, radova i usluga.

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

KLASA: 041-01/23-05/1
URBROJ: 613-01-01-23-1

Zagreb, 22. ožujka 2023.

**OBJEDINJENO IZVJEŠĆE
O OBAVLJENIM FINACIJSKIM REVIZIJAMA
TRGOVAČKIH DRUŠTAVA U VLASNIŠTVU LOKALNIH JEDINICA**

Na temelju odredaba članaka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), Državni ured za reviziju obavio je financijsku reviziju 21 trgovačkog društva u vlasništvu lokalnih jedinica.

Postupci revizije provedeni su od 13. rujna 2021. do 22. ožujka 2023.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 17/20) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

SUBJEKTI, PREDMET I CILJEVI REVIZIJE

Financijskom revizijom obuhvaćeno je 21 trgovačko društvo u vlasništvu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (dalje u tekstu: trgovačko društvo), prema kriterijima utvrđenim Zakonom o Državnom uredu za reviziju. Revizijom je obuhvaćeno 13 trgovačkih društava, isporučitelja vodnih usluga, sedam trgovačkih društava koja obavljaju komunalnu djelatnost te jedno trgovačko društvo čija je djelatnost proizvodnja kruha i drugih pekarskih proizvoda.

Isporučitelji vodnih usluga pružaju vodne usluge u skladu s odredbama Zakona o vodama (Narodne novine 66/19 i 84/21)¹, Zakona o vodnim uslugama (Narodne novine 66/19) te Zakona o financiranju vodnoga gospodarstva (Narodne novine 153/09, 90/11, 56/13, 154/14, 119/15, 120/16, 127/17 i 66/19). Prema odredbama Zakona o vodnim uslugama, djelatnost vodnih usluga obavljaju javni isporučitelji vodnih usluga. Javni isporučitelj je društvo kapitala kojem su jedini osnivači jedinice lokalne samouprave na uslužnom području. Iznimno, osnivač javnog isporučitelja može biti i pravna osoba čiji je jedini osnivač jedinica lokalne samouprave. Vodne usluge su usluge javne vodoopskrbe i javne odvodnje koje se pružaju na uslužnim područjima, a uslužno područje uspostavlja se na jednom ili više postojećih vodoopskrbnih područja te više aglomeracija. Isporučitelji vodnih usluga djelatnost vodoopskrbe obavljaju na vodoopskrbnom području, a djelatnost odvodnje otpadnih voda na području aglomeracije.

Odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu (Narodne novine 68/18, 110/18 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 32/20) određeno je da, između ostalog, komunalnu djelatnost može obavljati trgovačko društvo koje osniva jedinica lokalne samouprave ili više jedinica lokalne samouprave zajedno. Trgovačko društvo obavlja komunalne djelatnosti na temelju odluke o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti koju donosi predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave odnosno predstavnička tijela više jedinica lokalne samouprave u slučaju u kojem više jedinica lokalne samouprave obavljanje jedne ili više komunalnih djelatnosti organizira zajednički. Obavljanje komunalnih djelatnosti može se povjeriti trgovačkom društvu u kojemu jedinica lokalne samouprave odnosno više jedinica lokalne samouprave u slučaju zajedničke organizacije obavljanja komunalne djelatnosti ima sve dionice odnosno udjele. U skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, trgovačka društva obuhvaćena revizijom obavljala su komunalne djelatnosti kojima se osigurava održavanje komunalne infrastrukture (održavanje nerazvrstanih cesta, javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, građevina javne odvodnje oborinskih voda, javnih zelenih površina, građevina, uređaja i predmeta javne namjene, groblja, čistoće javnih površina te održavanje javne rasvjete). Također, obavljala su uslužne komunalne djelatnosti koje obuhvaćaju usluge parkiranja na uređenim javnim površinama, usluge javnih tržnica na malo, usluge ukopa te obavljanje dimnjačarskih poslova.

¹ U tekstu se navode propisi koji su se primjenjivali u razdoblju obuhvaćenom revizijom.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća trgovačka društva:

1. EKO KONG d.o.o., Nova Gradiška
2. Istarski vodovod d.o.o., Buzet
3. Komunalac d.o.o. Pakrac
4. Komunalac Gospić d.o.o.
5. Komunalno Duga Resa d.o.o.
6. Koprivničke vode d.o.o., Koprivnica
7. Liburnijske vode d.o.o., Ičići
8. Murtela d.o.o., Murter
9. Niskogradnja d.o.o., Pregrada
10. Odlagalište d.o.o., Nova Gradiška
11. Pekom d.o.o., Krapina
12. Poslovni park Virovitica d.o.o.
13. Rad d.o.o. Drniš
14. VG Vodoopskrba d.o.o., Velika Gorica
15. VIO Žrnovnica Crikvenica Vinodol d.o.o., Novi Vinodolski
16. Vodovod Pula d.o.o.
17. Vodovod Labin d.o.o.
18. Vodovod Hrvatsko primorje-južni ogranak d.o.o., Senj
19. Vodovod d.o.o., Zadar
20. Vodovod i kanalizacija d.o.o., Ogulin
21. Vodovod i kanalizacija d.o.o., Split.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji i usklađenost poslovanja društava sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na njihovo poslovanje. Kod 13 trgovačkih društava predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji i usklađenost poslovanja za 2020., a kod osam trgovačkih društava za 2021.

Ciljevi revizije bili su: provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja, usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje, provedbu naloga i preporuka danih u prošlim revizijama te druge aktivnosti u vezi s poslovanjem subjekta.

Revizija je planirana i obavljena u cilju izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

PODACI IZ FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA

Trgovačka društva su obvezna voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje prema odredbama Zakona o računovodstvu (Narodne novine 78/15, 134/15, 120/16, 116/18, 42/20, 47/20 – ispravak i 114/22) te Pravilnika o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja (Narodne novine 95/16 i 144/20). Poduzetnik je dužan sastavljati i prezentirati godišnje financijske izvještaje primjenom Hrvatskih standarda financijskog izvještavanja ili Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja sukladno odredbama ovoga Zakona. Društva razvrstana u velike poduzetnike i subjekti od javnog interesa primjenjuju Međunarodne standarde financijskog izvještavanja, a srednji, mali i mikro poduzetnici primjenjuju Hrvatske standarde financijskog izvještavanja, koji su sastavni dio Odluke o objavljivanju Hrvatskih standarda financijskog izvještavanja (Narodne novine 86/15, 105/20, 9/21 – ispravak i 150/22).

Prema odredbama članka 19. Zakona o računovodstvu, godišnje financijske izvještaje čine: izvještaj o financijskom položaju (bilanca), račun dobiti i gubitka, izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, izvještaj o novčanim tokovima, izvještaj o promjenama kapitala i bilješke uz financijske izvještaje. Mali i mikro poduzetnici dužni su sastavljati bilancu, račun dobiti i gubitka i bilješke uz financijske izvještaje.

Prema odredbama članka 32. Zakona o računovodstvu, poduzetnici i pravne i fizičke osobe iz članka 4., stavka 3. Zakona, dužni su za statističke i druge potrebe Financijskoj agenciji do 30. travnja tekuće godine dostaviti bilancu, račun dobiti i gubitka i dodatne podatke za prethodnu kalendarsku godinu. Društva su sastavila propisane financijske izvještaje i objavila ih u Registru godišnjih financijskih izvještaja.

U travnju 2020. donesen je Pravilnik o rokovima predaje financijskih izvještaja i računovodstvene dokumentacije u posebnim okolnostima (Narodne novine 43/20), prema kojem su poduzetnici te pravne i fizičke osobe u posebnim okolnostima (u kojima je poduzetniku odlukama nadležnog tijela rad zabranjen, odnosno ako mu je rad onemogućen ili znatno otežan) dužni za statističke i druge potrebe Financijskoj agenciji do 30. lipnja tekuće godine dostaviti Bilancu, Račun dobiti i gubitka i dodatne podatke za prethodnu kalendarsku godinu. Spomenuti Pravilnik prestao je važiti u veljači 2022. donošenjem Pravilnika o prestanku važenja Pravilnika o rokovima predaje financijskih izvještaja i računovodstvene dokumentacije u posebnim okolnostima (Narodne novine 22/22).

U tablici u nastavku daju se podaci o prihodima i rashodima, prema trgovačkim društvima.

Tablica broj 1

Prihodi i rashodi, prema trgovačkim društvima

u kn

Redni broj	Trgovačko društvo	Prihodi	Rashodi	Dobit/gubitak
	1	2	3	4
1.	EKO KONG d.o.o., Nova Gradiška	9.049.942,00	9.025.005,00	24.937,00
2.	Istarski vodovod d.o.o., Buzet	113.691.475,00	120.633.740,00	-6.942.265,00
3.	Komunalac d.o.o. Pakrac	9.390.289,00	9.516.008,00	-125.719,00
4.	Komunalac Gospić d.o.o.	14.597.011,00	15.408.787,00	-811.776,00
5.	Komunalno Duga Resa d.o.o.	13.910.771,00	14.648.258,00	-737.487,00
6.	Koprivničke vode d.o.o., Koprivnica	36.995.322,00	36.782.547,00	212.775,00
7.	Liburnijske vode d.o.o., Ičići	49.652.645,00	49.112.674,00	539.971,00
8.	Murtela d.o.o., Murter	6.136.889,00	5.696.670,00	440.219,00
9.	Niskogradnja d.o.o., Pregrada	16.140.313,00	15.976.215,00	164.098,00
10.	Odlagalište d.o.o., Nova Gradiška	10.356.691,00	9.250.014,00	1.106.677,00
11.	Pekom d.o.o., Krapina	10.563.162,00	11.706.455,00	-1.143.293,00
12.	Poslovni park Virovitica d.o.o.	8.087.264,00	8.059.116,00	28.148,00
13.	Rad d.o.o. Drniš	5.995.965,00	5.952.675,00	43.290,00
14.	VG Vodoopskrba d.o.o., Velika Gorica	45.064.642,00	46.457.934,00	-1.393.292,00
15.	VIO Žrnovnica Crikvenica Vinodol d.o.o., Novi Vinodolski	44.229.350,00	44.524.227,00	-294.877,00
16.	Vodovod Pula d.o.o.	82.370.328,00	105.376.062,00	-23.005.734,00
17.	Vodovod Labin d.o.o.	22.442.279,00	26.211.213,00	-3.768.934,00
18.	Vodovod Hrvatsko primorje-južni ogranak d.o.o., Senj	9.735.882,00	9.698.298,00	37.584,00
19.	Vodovod d.o.o., Zadar	83.281.614,00	87.521.543,00	-4.239.929,00
20.	Vodovod i kanalizacija d.o.o., Ogulin	19.967.577,00	19.886.876,00	80.701,00
21.	Vodovod i kanalizacija d.o.o., Split	241.337.952,00	240.960.583,00	377.369,00
Ukupno		852.997.363,00	892.404.900,00	-39.407.537,00

Ukupni prihodi 21 trgovačkog društva obuhvaćenih revizijom iznosili su 852.997.363,00 kn, a rashodi 892.404.900,00 kn te gubitak iznosi 39.407.537,00 kn (jedanaest trgovačkih društava iskazalo je dobit u iznosu od 3.055.769,00 kn, a deset gubitak u iznosu od 42.463.306,00 kn).

Prihodi

Prema podacima iz računa dobiti i gubitka trgovačkih društava obuhvaćenih revizijom, ukupni prihodi iznosili su 852.997.363,00 kn.

U tablici u nastavku daju se podaci o ostvarenim prihodima trgovačkih društava, prema vrstama. Podaci o prihodima pojedinačno po trgovačkim društvima koja su obuhvaćena revizijom daju se u Prilogu 1.

Tablica broj 2

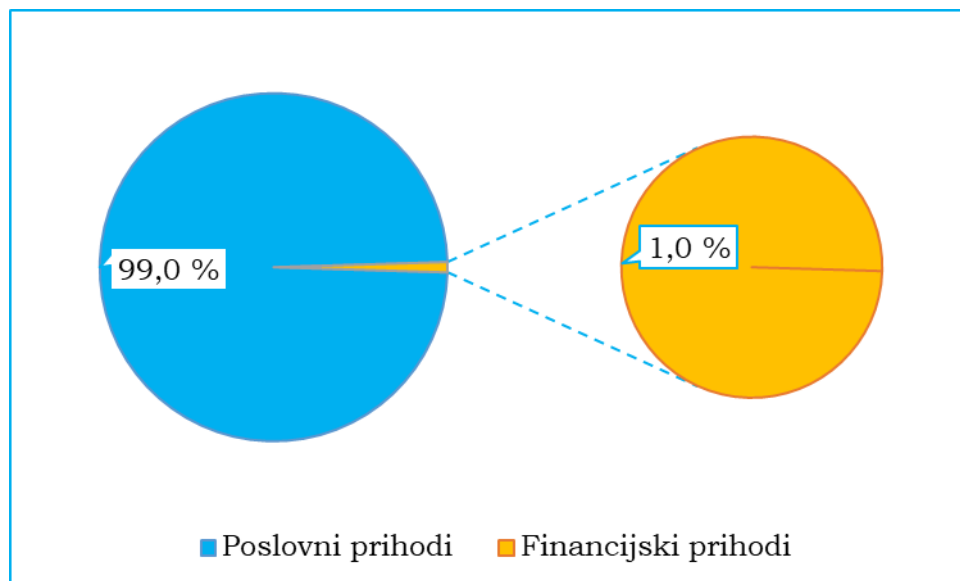
Prihodi trgovačkih društava, prema vrstama

u kn			
Redni broj	Prihodi	Ostvareno	Udjel u %
	1	2	3
1.	Poslovni prihodi	844.880.039,00	99,0
1.1.	Prihodi od prodaje	580.758.581,00	68,1
1.2.	Prihodi na temelju uporabe vlastitih proizvoda, robe i usluga	11.879.874,00	1,4
1.3.	Drugi poslovni prihodi	252.241.584,00	29,5
2.	Financijski prihodi	8.117.324,00	1,0
	Ukupno	852.997.363,00	100,0

Vrijednosno najznačajniji su poslovni prihodi, koji čine 99,0 % ukupnih prihoda trgovačkih društava. Financijski prihodi sudjeluju u ukupnim prihodima s 1,0 %. Prihodi od prodaje sudjeluju u ukupnim prihodima trgovačkih društava sa 68,1 %, prihodi na temelju uporabe vlastitih proizvoda, roba i usluga s 1,4 % te drugi poslovni prihodi s 29,5 %. Prihodi od prodaje u poslovnim prihodima sudjeluju sa 68,7 %.

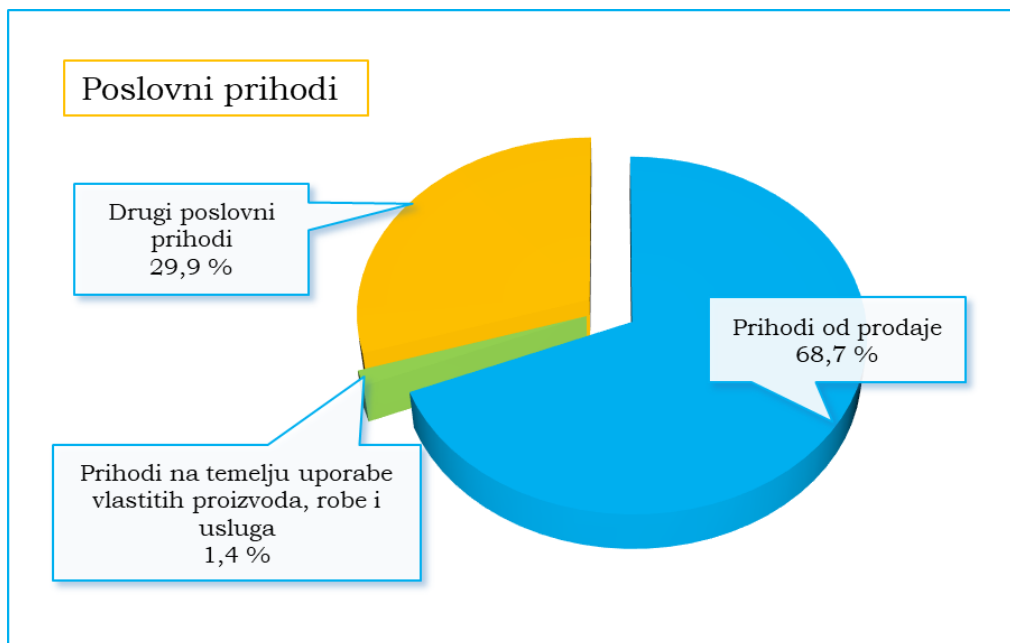
U grafičkim prikazima u nastavku daje se struktura ostvarenih prihoda trgovačkih društava te struktura ostvarenih poslovnih prihoda, prema vrstama.

Struktura ostvarenih prihoda trgovačkih društava

Grafički prikaz broj 1

Struktura ostvarenih poslovnih prihoda, prema vrstama

Grafički prikaz broj 2

Rashodi

Prema podacima iz računa dobiti i gubitka trgovačkih društava obuhvaćenih revizijom, ukupni rashodi iznosili su 892.404.900,00 kn.

U tablici u nastavku daju se podaci o ostvarenim rashodima trgovačkih društava, prema vrstama.

Tablica broj 3

Rashodi trgovačkih društava, prema vrstama

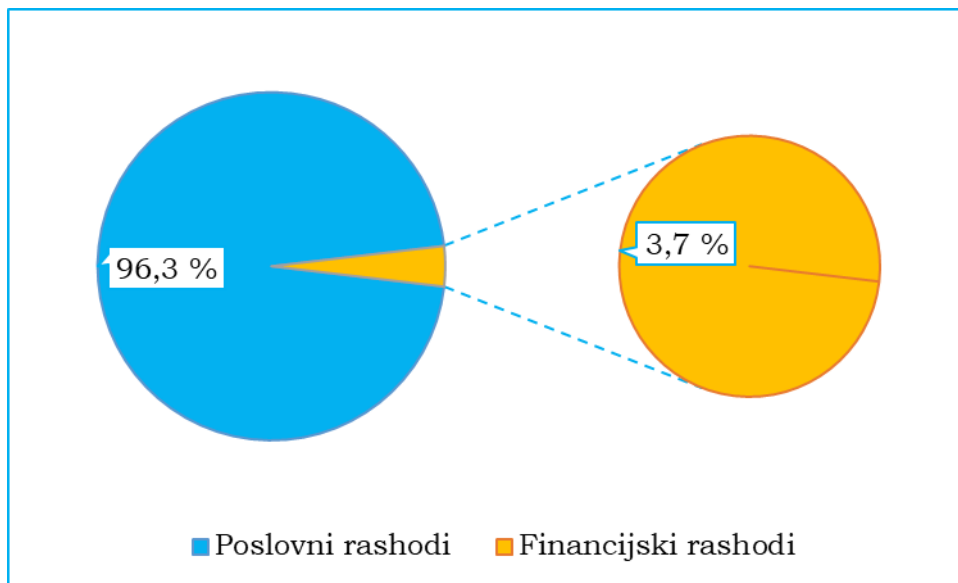
u kn

Redni broj	Rashodi	Ostvareno	Udjel u %
	1	2	3
1.	Poslovni rashodi	859.086.930,00	96,3
1.1.	Promjene vrijednosti zaliha proizvodnje u tijeku i gotovih proizvoda	55.211,00	0,0
1.2.	Materijalni troškovi	255.785.687,00	28,7
1.3.	Troškovi osoblja	253.138.956,00	28,4
1.4.	Amortizacija	273.798.823,00	30,7
1.5.	Drugi troškovi	46.636.983,00	5,2
1.6.	Vrijednosna usklađenja	18.917.175,00	2,1
1.7.	Rezerviranja	8.180.937,00	0,9
1.8.	Drugi poslovni rashodi	2.573.158,00	0,3
2.	Financijski rashodi	33.317.970,00	3,7
	Ukupno	892.404.900,00	100,0

Vrijednosno najznačajniji su poslovni rashodi koji čine 96,3 % ukupnih rashoda. Materijalni troškovi sudjeluju u ukupnim rashodima s 28,7 %, troškovi osoblja s 28,4 %, amortizacija s 30,7 %, a svi drugi rashodi s 12,2 %.

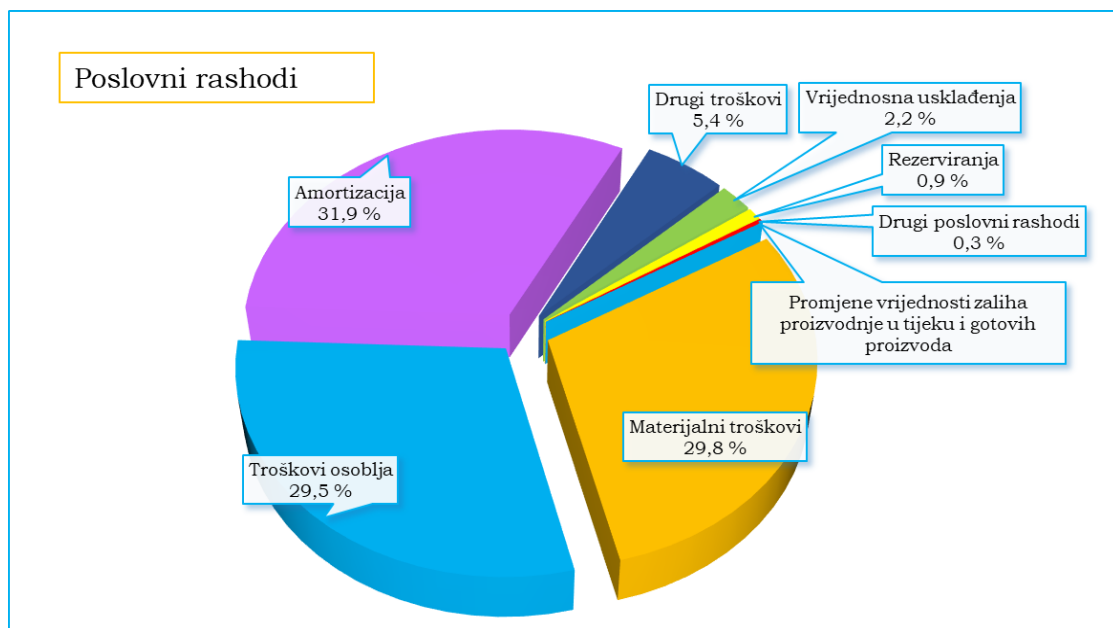
U grafičkim prikazima u nastavku daje se struktura ostvarenih rashoda trgovačkih društava te struktura ostvarenih poslovnih rashoda, prema vrstama.

Struktura ostvarenih rashoda trgovačkih društava

Grafički prikaz broj 3

Struktura ostvarenih poslovnih rashoda, prema vrstama

Grafički prikaz broj 4

Imovina te obveze i kapital

Prema podacima iz bilance ukupna vrijednost imovine te obveza i kapitala trgovačkih društava obuhvaćenih revizijom iznosila je 7.103.810.789,00 kn.

U tablicama u nastavku daje se vrijednost ukupne imovine te obveza i kapitala koncem godine, prema trgovačkim društvima te prema vrsti.

Tablica broj 4

**Vrijednost ukupne imovine te
obveza i kapitala koncem godine, prema trgovačkim društvima**

u kn

Redni broj	Trgovačko društvo	31. prosinca	Udjel u %
	1	2	3
1.	EKO KONG d.o.o., Nova Gradiška**	3.388.595,00	-
2.	Istarski vodovod d.o.o., Buzet*	653.384.096,00	9,2
3.	Komunalac d.o.o. Pakrac**	22.364.714,00	0,3
4.	Komunalac Gospić d.o.o.**	11.010.204,00	0,2
5.	Komunalno Duga Resa d.o.o.*	135.704.424,00	1,9
6.	Koprivničke vode d.o.o., Koprivnica*	503.177.874,00	7,1
7.	Liburnijske vode d.o.o., Ičići*	625.471.001,00	8,8
8.	Murtela d.o.o., Murter**	3.697.456,00	-
9.	Niskogradnja d.o.o., Pregrada**	11.580.330,00	0,2
10.	Odlagalište d.o.o., Nova Gradiška**	24.743.216,00	0,3
11.	Pekom d.o.o., Krapina**	3.780.038,00	0,1
12.	Poslovni park Virovitica d.o.o.**	5.516.980,00	0,1
13.	Rad d.o.o. Drniš*	60.973.656,00	0,9
14.	VG Vodoopskrba d.o.o., Velika Gorica*	467.297.316,00	6,6
15.	VIO Žrnovnica Crikvenica Vinodol d.o.o., Novi Vinodolski*	289.638.626,00	4,1
16.	Vodovod Pula d.o.o.*	372.527.486,00	5,2
17.	Vodovod Labin d.o.o.*	230.146.646,00	3,2
18.	Vodovod Hrvatsko primorje-južni ogranak d.o.o., Senj*	241.972.414,00	3,4
19.	Vodovod d.o.o., Zadar*	570.296.505,00	8,0
20.	Vodovod i kanalizacija d.o.o., Ogulin*	174.955.203,00	2,5
21.	Vodovod i kanalizacija d.o.o., Split*	2.692.184.009,00	37,9
Ukupno		7.103.810.789,00	100,0

- *Kod 13 trgovačkih društava (*) predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji i usklađenost poslovanja za 2020., a kod osam trgovačkih društava (**) za 2021.*

Tablica broj 5

Vrijednost imovine te obveza i kapitala koncem godine

u kn

Redni broj	Opis	31. prosinca	Udjel u %
	1	2	3
I.	Aktiva	7.103.810.789,00	-
1.	Potraživanja za upisani, a neuplaćeni kapital	0,00	-
2.	Dugotrajna imovina	6.491.978.794,00	91,4
2.1.	Nematerijalna imovina	60.965.917,00	0,9
2.2.	Materijalna imovina	6.382.100.943,00	89,8
2.3.	Dugotrajna financijska imovina	27.333.780,00	0,4
2.4.	Potraživanja	21.250.450,00	0,3
2.5.	Odgođena porezna imovina	327.704,00	-
3.	Kratkotrajna imovina	605.313.393,00	8,5
3.1.	Zalihe	40.884.659,00	0,6
3.2.	Potraživanja	219.341.634,00	3,1
3.3.	Kratkotrajna financijska imovina	133.659.648,00	1,9
3.4.	Novac u banci i blagajni	211.427.452,00	2,9
4.	Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda	6.518.602,00	0,1
II.	Pasiva	7.103.810.789,00	-
1.	Kapital i rezerve	1.965.539.224,00	27,7
2.	Rezerviranja	29.633.512,00	0,4
3.	Dugoročne obveze	154.924.422,00	2,2
4.	Kratkoročne obveze	434.098.335,00	6,1
5.	Odgođeno plaćanje troškova i prihod budućeg razdoblja	4.519.615.296,00	63,6
	Izvanbilančni zapisi	489.109.989,00	-

U ukupnoj vrijednosti imovine koncem godine, dugotrajna imovina sudjeluje s 91,4 %, kratkotrajna imovina s 8,5 % te plaćeni troškovi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda s 0,1 %. U ukupnoj vrijednosti izvora sredstava, kapital i rezerve sudjeluju s 27,7 %, odgođeno plaćanje troškova i prihod budućeg razdoblja sa 63,6 %, dugoročne obveze s 2,2 %, kratkoročne obveze sa 6,1 % i rezerviranja s 0,4 %.

Potraživanja su koncem godine iznosila 240.592.084,00 kn, od čega se na dospjela potraživanja odnosi 119.037.307,00 kn, a na nedospjela 121.554.777,00 kn. Vrijednosno najznačajnija potraživanja odnose se na potraživanja od kupaca za pružene komunalne, vodne i druge usluge u iznosu od 167.836.724,00 kn ili 69,8 % ukupnih potraživanja.

Ukupne obveze trgovačkih društava obuhvaćenih revizijom iznosile su koncem godine 589.022.757,00 kn, od čega se na dospjele obveze odnosi 9.773.518,00 kn, a na nedospjele 579.249.239,00 kn. Vrijednosno najznačajnije obveze odnose se na kratkoročne obveze u iznosu od 434.098.335,00 kn (73,7 % ukupnih obveza) u okviru kojih su vrijednosno najznačajnije obveze za naknade te obveze prema dobavljačima.

IZRAŽENA MIŠLJENJA

Na temelju utvrđenih činjenica te pribavljenih dostatnih i primjerenih revizijskih dokaza, u izvješću o obavljenoj financijskoj reviziji za svako trgovačko društvo izraženo je mišljenje o financijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja. Kriteriji za izražavanje mišljenja bili su zakoni, drugi propisi te unutarnji akti kojima je uređen okvir financijskog izvještavanja te poslovanje trgovačkih društava.

Prema Međunarodnim revizijskim standardima, vrste mišljenja su: bezuvjetno, uvjetno, nepovoljno i suzdržano. Za financijske izvještaje i usklađenost poslovanja trgovačkih društava izražena su bezuvjetna i uvjetna mišljenja.

Bezuvojetno mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je kada su financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s okvirom financijskog izvještavanja. Bezuvjetno mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je kada je poslovanje u svim važnijim odrednicama obavljano u skladu sa zakonima i drugim propisima koji su određeni kao kriteriji.

Uvjetno mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je kada su utvrđene nepravilnosti (netočnosti) koje pojedinačno ili skupno imaju značajan, ali nemaju prožimajući učinak na financijske izvještaje (u slučajevima kada je moguće, kvantificiraju se financijski učinci utvrđenih nepravilnosti). Uvjetno mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je kada poslovanje u manjoj mjeri nije obavljano u skladu s propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima trgovačkih društava obuhvaćenih revizijom izraženo je deset bezuvjetnih i jedanaest uvjetnih mišljenja, a o usklađenosti poslovanja pet bezuvjetnih i 16 uvjetnih mišljenja.

U tablici u nastavku navedena su mišljenja o financijskim izvještajima i o usklađenosti poslovanja, prema trgovačkim društvima.

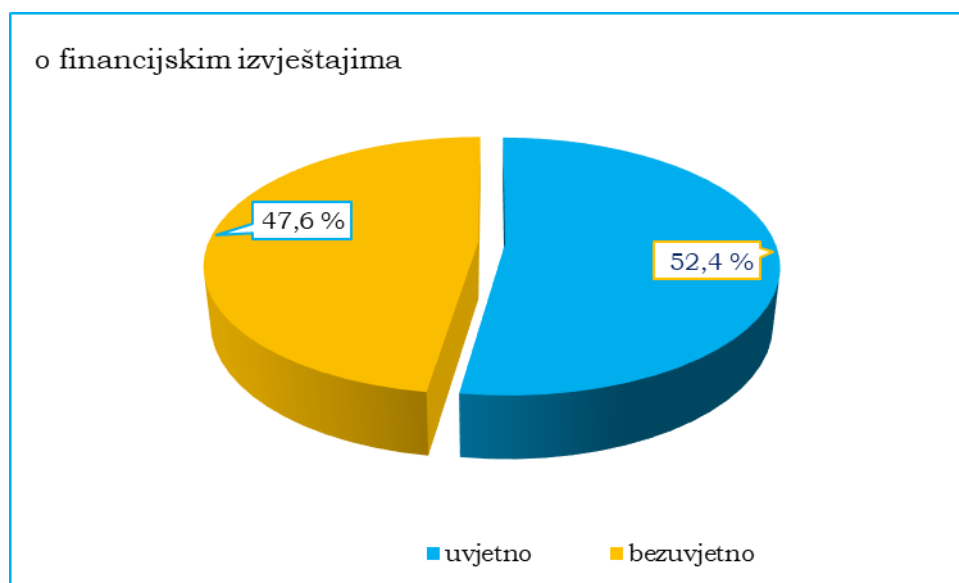
Tablica broj 6

**Mišljenja o financijskim izvještajima i o usklađenosti poslovanja,
prema trgovačkim društvima**

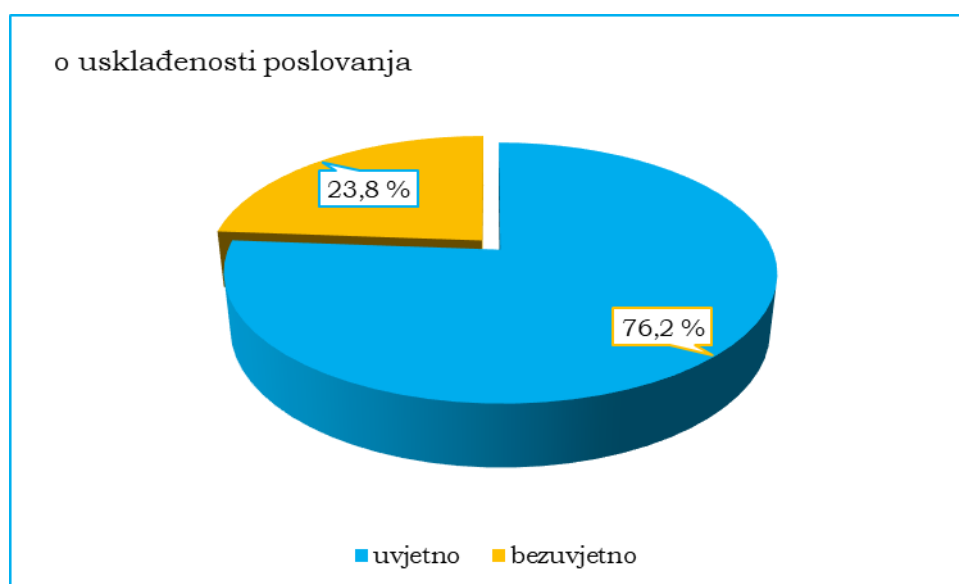
Redni broj	Trgovačka društva	Mišljenje	
		o financijskim izvještajima	o usklađenosti poslovanja
	1	2	3
1.	EKO KONG d.o.o., Nova Gradiška	uvjetno	uvjetno
2.	Istarski vodovod d.o.o., Buzet	bezuovjetno	bezuovjetno
3.	Komunalac d.o.o. Pakrac	bezuovjetno	uvjetno
4.	Komunalac Gospić d.o.o.	bezuovjetno	uvjetno
5.	Komunalno Duga Resa d.o.o.	uvjetno	uvjetno
6.	Koprivničke vode d.o.o., Koprivnica	uvjetno	uvjetno
7.	Liburnijske vode d.o.o., Ičići	uvjetno	uvjetno
8.	Murtela d.o.o., Murter	uvjetno	uvjetno
9.	Niskogradnja d.o.o., Pregrada	bezuovjetno	uvjetno
10.	Odlagalište d.o.o., Nova Gradiška	bezuovjetno	uvjetno
11.	Pekom d.o.o., Krapina	uvjetno	bezuovjetno
12.	Poslovni park Virovitica d.o.o.	uvjetno	bezuovjetno
13.	Rad d.o.o. Drniš	uvjetno	uvjetno
14.	VG Vodoopskrba d.o.o., Velika Gorica	bezuovjetno	uvjetno
15.	VIO Žrnovnica Crikvenica Vinodol d.o.o., Novi Vinodolski	uvjetno	uvjetno
16.	Vodovod Pula d.o.o.	bezuovjetno	bezuovjetno
17.	Vodovod Labin d.o.o.	bezuovjetno	uvjetno
18.	Vodovod Hrvatsko primorje-južni ogranak d.o.o., Senj	bezuovjetno	uvjetno
19.	Vodovod d.o.o., Zadar	uvjetno	uvjetno
20.	Vodovod i kanalizacija d.o.o., Ogulin	uvjetno	uvjetno
21.	Vodovod i kanalizacija d.o.o., Split	bezuovjetno	bezuovjetno

U grafičkim prikazima u nastavku daje se struktura izraženih mišljenja o financijskim izvještajima i o usklađenosti poslovanja.

Struktura izraženih mišljenja

Grafički prikaz broj 5

Grafički prikaz broj 6

Za devet trgovačkih društava izražena su uvjetna mišljenja o financijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja, a za tri trgovačka društva izražena su bezuwjetna mišljenja o financijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja. Za sedam trgovačkih društava izražena su bezuwjetna mišljenja o financijskim izvještajima i uvjetna mišljenja o usklađenosti poslovanja, dok su za dva trgovačka društva izražena uvjetna mišljenja o financijskim izvještajima i bezuwjetna o usklađenosti poslovanja.

NALAZ REVIZIJE

Za svako trgovačko društvo obuhvaćeno revizijom sastavljeno je izvješće o obavljenoj reviziji u kojem su, između ostalog, opisane revizijom utvrđene nepravilnosti i propusti. Za sve nepravilnosti i propuste Državni ured za reviziju dao je naloge i preporuke, čija bi provedba pridonijela istinitom i točnom iskazivanju podataka u financijskim izvještajima te povećanju usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima te unutarnjim aktima.

Nalozi su, u pravilu, dani kad je iz opisa činjeničnog stanja vidljivo da trgovačko društvo nije postupilo u skladu s odredbama zakona, drugih propisa ili unutarnjih akata. Preporuka je dana u slučaju kada se utvrđeno činjenično stanje nije moglo izravno povezati s odredbom nekog propisa ili unutarnjeg akta, ali je ocijenjeno da bi provedba preporuke mogla pridonijeti većoj odgovornosti pri upravljanju javnim sredstvima, postizanju ušteda pri nabavi roba, radova i usluga te većoj transparentnosti u postupcima nabave.

Zakonski predstavnici subjekata revizije su u očitovanjima, koja su ugrađena u izvješća o obavljenoj reviziji, naveli obrazloženja zbog čega su i u kojim okolnostima nepravilnosti i propusti učinjeni. Također, prema odredbama članka 22. Zakona o Državnom uredu za reviziju, zakonski predstavnik subjekta revizije odnosno zakonski predstavnik subjekta na kojeg se odnosi dani nalog i/ili preporuka obvezni su u roku od 60 dana od dana primitka konačnog izvješća o obavljenoj reviziji dostaviti plan provedbe naloga i preporuka koji sadrži planirane aktivnosti za otklanjanje nepravilnosti te planirano vrijeme za njihovu provedbu.

Revizijom su utvrđene nepravilnosti i propusti u području sustava unutarnjih kontrola, planiranja, računovodstvenog poslovanja i financijskih izvještaja, prihoda i potraživanja, rashoda i obveza, javne nabave i druge nepravilnosti.

Za utvrđene nepravilnosti i propuste trgovačkim društvima dano je 278 naloga i preporuka. Većina naloga i preporuka dana je za nepravilnosti i propuste u području planiranja, računovodstvenog poslovanja i financijskih izvještaja te javne nabave.

U nastavku su opisane značajnije nepravilnosti u navedenim područjima.

- Sustav unutarnjih kontrola

Prema odredbama članka 4. Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 78/15 i 102/19), sustav unutarnjih kontrola je skup načela, metoda i postupaka unutarnjih kontrola koji je uspostavila odgovorna osoba institucije u svrhu uspješnog upravljanja i ostvarenja općih ciljeva, kao što su: obavljanje poslova na pravilan, etičan, ekonomičan, učinkovit i djelotvoran način, usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima, zaštita sredstava od gubitaka, zlouporabe i štete, jačanje odgovornosti za ostvarenje poslovnih ciljeva te pouzdanost i sveobuhvatnost financijskih i drugih izvještaja. Sustav unutarnjih kontrola obuhvaća sve poslovne procese koji vode k ostvarenju poslovnih ciljeva, a uspostavlja se u svim ustrojstvenim jedinicama institucije koje u skladu s danim ovlastima i odgovornostima ostvaruju te ciljeve.

U području sustava unutarnjih kontrola utvrđene nepravilnosti odnose se na samoprocjenu sustava financijskog upravljanja i kontrola te uspostavu učinkovitog sustava unutarnjih kontrola.

Trgovačka društva su obvezna provoditi samoprocjenu rada i kontrola, između ostalog, popunjavanjem Upitnika o fiskalnoj odgovornosti. Prema odredbi članka 7. Uredbe o sastavljanju i predaji Izjave o fiskalnoj odgovornosti i izvještaja o primjeni fiskalnih pravila (Narodne novine 95/19), na temelju pitanja iz Upitnika provodi se samoprocjena rada sustava kojoj je cilj potvrda da se sredstva koriste zakonito, namjenski i svrhovito te da sustav financijskog upravljanja i kontrola funkcionira učinkovito i djelotvorno. Propisano je, između ostalog, da Upitnik obuhvaća pitanja iz područja planiranja, izvršavanja, javne nabave, računovodstva, izvještavanja, transparentnosti, upravljanja imovinom i druga pitanja na temelju zakonodavnog okvira. Prema odredbi članka 8., stavka 3. navedene Uredbe, potvrđan odgovor daje se onda ako su usvojeni potrebni procesi, procedure, odnosno kontrole, te ako postoje potrebni pisani dokumenti ili interni akti koji su primijenjeni u najmanje 98,0 % poslovnih aktivnosti obuhvaćenih uzorkom na koje se pitanje odnosi.

Izjavama o fiskalnoj odgovornosti danim na osnovi popunjenih upitnika o fiskalnoj odgovornosti direktori trgovačkih društava potvrdili su da su sredstva društava korištena zakonito, namjenski i djelotvorno te da sustav unutarnjih kontrola funkcionira učinkovito i djelotvorno. Prema Upitniku o fiskalnoj odgovornosti nisu utvrđene slabosti i propusti u područjima u kojima su revizijom utvrđene nepravilnosti (računovodstveno poslovanje i financijski izvještaji te javna nabava), što ukazuje na to da je više pozornosti potrebno posvetiti samoprocjeni sustava unutarnjih kontrola kako bi funkcionirao učinkovito i djelotvorno.

Državni ured za reviziju naložio je uspostaviti učinkovit sustav unutarnjih kontrola radi sprječavanja i otklanjanja pogrešaka te osiguranja kvalitete računovodstvenog poslovanja i javne nabave te više pozornosti posvetiti samoprocjeni rada sustava financijskog upravljanja i kontrola u skladu s odredbama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru te Uredbe o sastavljanju i predaji Izjave o fiskalnoj odgovornosti i izvještaja o primjeni fiskalnih pravila.

U području uspostave učinkovitog sustava unutarnjih kontrola utvrđene nepravilnosti i propusti odnose se na neutvrđivanje vizije, misije, poslovnih ciljeva, rizika poslovanja, nedonošenje unutarnjih akata vezanih za planiranje, zaprimanje i ovjeru financijske dokumentacije te odobrenja i izvršenja plaćanja. Također, unutarnjim aktima nije uređena politika zaliha, kao i područje blagajničkog poslovanja te nisu imenovane osobe zadužene za nepravilnosti.

Odredbom članka 11. Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru propisano je da odgovorna osoba institucije treba uspostaviti kontrolno okruženje kojim treba osigurati, između ostalog, jasnu misiju, viziju i poslovne ciljeve. Također, odredbom članka 12. navedenog Zakona propisano je da odgovorna osoba institucije treba uspostaviti upravljanje rizicima kao cjelovit proces utvrđivanja, procjenjivanja i praćenja rizika u odnosu na poslovne ciljeve te poduzimanja potrebnih mjera radi smanjenja rizika.

Vizija, misija i poslovni ciljevi te rizici koji uzimaju u obzir najznačajnije unutarnje i vanjske faktore, odnosno promjene u unutarnjem i vanjskom okruženju pojedinih trgovačkih društava nisu utvrđeni, rizici nisu procijenjeni na način da je procijenjena vjerojatnost nastanka i učinak rizika, nisu utvrđene mjere za postupanje po utvrđenim rizicima i odgovorne osobe za njihovu realizaciju, rizici nisu dokumentirani u registru rizika te nije uspostavljen sustav izvještavanja o utvrđenim rizicima i realizaciji mjera za njihovo smanjenje kako je propisano odredbama Pravilnika o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 58/16).

Državni ured za reviziju naložio je uspostaviti kontrolno okruženje na način da se osigura jasna misija, vizija i poslovni ciljevi te uspostavi upravljanje rizicima u skladu s odredbama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru i Pravilnika o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru.

Prema odredbama članaka 7. i 13. Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, odgovorna osoba institucije odgovorna je za razvoj učinkovitog i djelotvornog sustava unutarnjih kontrola unutar institucije, na način da, između ostalog, osigura unutarnje ustrojstvo koje je prikladno zadacima institucije, s jasno definiranim ovlastima i odgovornostima za učinkovitu i djelotvornu provedbu poslovnih ciljeva i korištenje financijskih sredstava dodijeljenih za njihovu provedbu. Isto tako, odgovorna osoba institucije treba uspostaviti kontrole koje uključuju pisana pravila, procedure, postupke i druge mjere ili aktivnosti radi smanjenja rizika na prihvatljivu razinu, a u svrhu ostvarenja poslovnih ciljeva.

Kod jednog trgovačkog društva unutarnji akti za planiranje, zaprimanje i ovjeru financijske dokumentacije te odobravanje i izvršavanje plaćanja i podjelu ključnih zadaća i odgovornosti zaposlenika kako bi se smanjio rizik nastanka pogrešaka nisu doneseni. Također, nije uređeno područje blagajničkog poslovanja, upravljanja projektima te postupanja s imovinom u pripremi, kao ni područje izvođenja radova u vlastitoj izvedbi. Politika zaliha, postupak skladištenja, izdavanja i povrata materijala i robe iz skladišta nije uređen. Nakon provedene statusne promjene pripajanja drugog društva nije donesena jedinstvena sistematizacija radnih mjesta niti su sa zaposlenicima zaključeni novi ugovori o radu.

Državni ured za reviziju naložio je uspostaviti učinkovit sustav unutarnjih kontrola, naročito u dijelu organizacijskog ustrojstva i unutarnjih akata, pravila i procedura, radi osiguranja pravilnosti u poslovanju, sprječavanja i otklanjanja pogrešaka te osiguranja kvalitete financijsko-računovodstvenog poslovanja u skladu s odredbama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru.

Kod pojedinih trgovačkih društava povjerljive osobe odnosno osobe zadužene za nepravilnosti nisu imenovane. Prema odredbi članka 43. Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, odgovorna osoba imenuje osobu za nepravilnosti koja zaprima prijave o nepravilnostima od zaposlenika, građana ili anonimnih prijavitelja, odnosno kada nepravilnosti nisu utvrđene tijekom nadležnog postupanja državnih institucija, procjenjuje opravdanost zaprimljenih prijava o nepravilnostima te priprema godišnje objedinjeno izvješće o nepravilnostima.

Prema odredbama članka 3. i 18. Zakona o zaštiti prijavitelja nepravilnosti (Narodne novine 17/19) koji je bio na snazi do travnja 2022., poslodavac koji zapošljava najmanje pedeset osoba dužan je uspostaviti unutarnje prijavljivanje nepravilnosti te općim aktom urediti postupak unutarnjeg prijavljivanja nepravilnosti i imenovanja povjerljive osobe.

Državni ured za reviziju naložio je općim aktom urediti postupak unutarnjeg prijavljivanja nepravilnosti i imenovanja povjerljive osobe te imenovati povjerljivu osobu odnosno osobu zaduženu za nepravilnosti u skladu s odredbama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru te Zakona o zaštiti prijavitelja nepravilnosti.

- Planiranje

U području planiranja utvrđene nepravilnosti i propusti odnose se na strateške (dugoročne) i poslovne planove, financijske planove te programe i planove gradnje komunalnih vodnih građevina.

Pojedina trgovačka društva nisu donijela strateške (dugoročne) planove kojima bi se utvrdili dugoročni ciljevi razvoja te mjere za procjenu uspješnosti ostvarenja zadanih ciljeva. Strateškim planovima poslovanja utvrđuju se osnovni ciljevi, aktivnosti i nositelji aktivnosti te dinamika ostvarenja tijekom višegodišnjeg razdoblja. Pojedina trgovačka društva, isporučitelji vodnih usluga, kao i trgovačka društva koja obavljaju komunalnu djelatnost nisu donijela poslovne planove.

Prema odredbama članka 7. Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, odgovorna osoba institucije odgovorna je za razvoj učinkovitog i djelotvornog sustava unutarnjih kontrola unutar institucije, na način da, između ostalog, osigura izradu i provedbu strateških i drugih planova, kao i programa za ostvarivanje poslovnih ciljeva institucije te da osigura usklađenost strateških i drugih planova i programa s proračunom, odnosno financijskim planom institucije.

Prema odredbama članka 23. Zakona o vodnim uslugama, skupština društva donosi poslovni plan, koji sadrži financijski plan, a u njegovim okvirima i: plan gradnje komunalnih vodnih građevina, plan održavanja komunalnih vodnih građevina, plan zaduživanja kada povrat dugova traje dulje od 12 mjeseci i koji uključuje glavne uvjete zajmova, kredita ili drugih oblika zaduživanja, okvirni plan radnih mjesta koji sadržava isključivo najveći dopušten broj i stručne kvalifikacije zaposlenika i izdatke poslovanja. Nadalje, poslovni plan donosi se za razdoblje od četiri godine koje istječe 31. prosinca četvrtne godine od godine u kojoj je stupio na snagu, a preispituje se i mijenja jednom u kalendarskoj godini, a zbog iznimnih okolnosti najviše dva puta u kalendarskoj godini.

Državni ured za reviziju naložio je izradu strateških (dugoročnih) i poslovnih planova u skladu s odredbama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru. Isporučiteljima vodnih usluga naložio je donijeti poslovni plan za razdoblje od četiri godine koji sadržava financijski plan, a u njegovim okvirima i plan gradnje i održavanja komunalnih vodnih građevina, okvirni plan radnih mjesta i izdatke poslovanja, preispitati poslovni plan jednom u kalendarskoj godini te donijeti godišnje izvješće o izvršenju poslovnog plana u skladu s odredbama Zakona o vodnim uslugama.

Prihodi i rashodi u financijskim planovima pojedinih trgovačkih društava planirani su prema vrsti prihoda i rashoda, ali ne i prema računima iz računskog plana, zbog čega nisu bili usporedivi s podacima o ostvarenim prihodima i rashodima iskazanim u financijskim izvještajima. Pojedina trgovačka društva nisu donijela izmjene i dopune financijskog plana, iako su ostvareni prihodi i rashodi značajno odstupali u odnosu na planirane te nisu sastavila izvješće o ostvarenju financijskog plana, iz kojeg bi bila vidljiva usporedba planiranih i ostvarenih veličina, razlozi odstupanja, usporedba pokazatelja uspješnosti s prijašnjim razdobljima, odnos broja zaposlenika koji obavljaju osnovnu djelatnost i administrativne poslove te drugi pokazatelji.

Državni ured za reviziju preporučio je financijski plan sastavljati na način da podaci o planiranim prihodima i rashodima budu usporedivi s podacima o ostvarenim prihodima i rashodima iskazanim u financijskim izvještajima. Također, preporučio je pratiti ostvarenje financijskog plana te sastavljati izvješće o ostvarenju financijskog plana. Nadalje, preporučio je donijeti izmjene i dopune financijskog plana u slučaju značajnih odstupanja ostvarenih prihoda i rashoda u odnosu na planirane.

Prihodi i rashodi u financijskim planovima pojedinih trgovačkih društava nisu realno planirani jer je u okviru prihoda planirana otplata obveza po kreditu za izgradnju i uređenje gradskih bazena te prihodi od državnih potpora za nabavu komunalnih vozila, a u okviru rashoda planirana su ulaganja u kapitalnu imovinu.

Odredbama točaka 6.5. i 6.6. Hrvatskih standarda financijskog izvještavanja, određeno je da dugotrajna materijalna imovina je imovina: namijenjena za korištenje u proizvodnji proizvoda ili isporuci roba ili usluga, za iznajmljivanje drugima ili u administrativne svrhe, koja se očekuje koristiti duže od jednog razdoblja, ona imovina koja je namijenjena za korištenje na neprekidnoj osnovi u svrhu aktivnosti poduzetnika. Odredbom točke 6.19. Hrvatskih standarda financijskog izvještavanja, određeno je da trošak nabave nekog predmeta dugotrajne materijalne imovine treba priznati kao imovinu ako je vjerojatno da će buduće ekonomske koristi povezane s imovinom pritijecati poduzetniku i trošak imovine se može pouzdano izmjeriti. Naknadni izdaci priznaju se u trošak nabave kada zadovoljavaju spomenute kriterije. Zbog navedenog, obveze po kreditima i ulaganja u komunalnu opremu i imovinu nije trebalo uključiti u planirane prihode i rashode financijskog plana.

Državni ured za reviziju preporučio je realno planirati prihode i rashode u financijskom planu.

Vlada Republike Hrvatske je u listopadu 2015. donijela Odluku o donošenju Višegodišnjeg programa gradnje komunalnih vodnih građevina od 2014. do 2023. (Narodne novine 117/15). Navedenim Programom utvrđeni su pojedinačni projekti, način i razdoblje njihove provedbe, sudionici u provedbi, iznosi ulaganja i izvori sredstava, red prvenstva u provedbi te praćenje provedbe Programa. Pojedina trgovačka društva nisu donijela višegodišnje programe gradnje kojima bi se detaljno odredili pojedinačni projekti, način i razdoblje njihove provedbe, sudionici u provedbi, iznosi ulaganja i izvori sredstava, red prvenstva u provedbi te praćenje ostvarenja pojedinih ulaganja. Pojedina trgovačka društva nisu donijela plan gradnje i održavanja komunalnih vodnih građevina, a pojedina nisu sastavila izvješće o ostvarenju plana gradnje i održavanja komunalnih vodnih građevina te ne prate ostvarenje, što otežava usporedbu planiranih i ostvarenih radova. Plan gradnje komunalnih vodnih građevina pojedina trgovačka društva nisu dostavila Hrvatskim vodama radi pribavljanja mišljenja o usklađenosti s višegodišnjim programom gradnje te ga nisu objavila na svojim mrežnim stranicama.

Odredbom članka 23., stavka 1., točke 7. Zakona o vodnim uslugama određeno je da, uz nadležnosti propisane zakonom kojim se uređuju trgovačka društva, skupština, uz drugo, odlučuje o godišnjem izvješću o izvršenju poslovnog plana. Prema odredbama članka 32. Zakona o vodnim uslugama, plan gradnje komunalnih vodnih građevina mora biti usklađen s višegodišnjim programom gradnje, za što Hrvatske vode daju pisano mišljenje na zahtjev javnog isporučitelja vodnih usluga, Ministarstva ili Vijeća za vodne usluge u roku od 30 dana od dana podnošenja zahtjeva. Nadalje, određeno je da je isporučitelj vodnih usluga obvezan objaviti plan gradnje komunalnih vodnih građevina na svojoj mrežnoj stranici te ga putem te stranice držati dostupnim javnosti za sve vrijeme njegova važenja.

Državni ured za reviziju naložio je sastaviti plan gradnje komunalnih vodnih građevina s podacima o projektima, načinu i razdoblju njihove provedbe, sudionicima u provedbi i izvorima financiranja kako bi bio usporediv s višegodišnjim planom gradnje. Također, naložio je objaviti plan gradnje komunalnih vodnih građevina na mrežnim stranicama društva i držati ga dostupnim javnosti za sve vrijeme trajanja njegova važenja te sastavljati godišnje izvješće o izvršenju plana gradnje i održavanja komunalnih vodnih građevina u skladu s odredbama Zakona o vodnim uslugama. Nadalje, naložio je plan gradnje komunalnih vodnih građevina dostavljati Hrvatskim vodama radi pribavljanja mišljenja o usklađenosti s višegodišnjim programom gradnje. Preporučio je donijeti višegodišnji program gradnje kojim bi se utvrdili pojedinačni projekti, način i razdoblje njihove provedbe, sudionici u provedbi, iznosi ulaganja i izvori sredstava, red prioriteta u provedbi te praćenje ostvarenja pojedine investicije.

- Računovodstveno poslovanje i financijski izvještaji

U području računovodstvenog poslovanja i financijskih izvještaja utvrđene nepravilnosti i propusti odnose se na poslovne knjige, financijske izvještaje, blagajničko poslovanje te popis imovine i obveza.

Kod pojedinih trgovačkih društava na računima glavne knjige nema kratkog opisa svake poslovne promjene (opis sadržaja poslovne promjene), što nije u skladu s odredbom članka 12. Zakona o računovodstvu, kojom je, između ostalog, propisano da izvadak za pojedini konto mora sadržavati: za svaku knjiženu promjenu jedinstvenu identifikacijsku oznaku knjigovodstvene promjene, datum knjigovodstvene promjene, datum knjiženja, opis sadržaja promjene, dugovni ili potražni iznos, oznaku pripadajuće knjigovodstvene isprave.

Državni ured za reviziju naložio je kod evidentiranja poslovnih promjena na računima glavne knjige navesti opis sadržaja za svaku poslovnu promjenu u skladu s odredbama Zakona o računovodstvu.

Jedno trgovačko društvo nije od pripojenog javnog isporučitelja vodnih usluga preuzelo pomoćnu knjigu potraživanja od kupaca, zbog čega u pomoćnoj knjizi potraživanja od kupaca nema pojedinačnih podataka o kupcima, iznosu potraživanja, rokovima dospjeća, uplaćenom iznosu te stanju nenaplaćenih potraživanja za isporučenu vodu na području koje je opskrbljivao pripojeni javni isporučitelj. U poslovnim knjigama su imovina, kapital i rezultat poslovanja te obveze pripojenog javnog isporučitelja evidentirani zbirno na temelju podataka iz brutobilance i financijskih izvještaja. Analitička evidencija zemljišta u vlasništvu te na korištenju (prema broju zemljišne čestice, površini i katastarskoj općini odnosno lokaciji) jednog trgovačkog društva nije ustrojena te nije vidljivo koje zemljišne čestice čine vrijednost zemljišta evidentiranu u poslovnim knjigama. Zemljišta koja se koriste za obavljanje djelatnosti, a za koja nisu riješeni imovinskopravni odnosi nisu upisana u zemljišnim knjigama i evidentirana u poslovnim knjigama. Pomoćnu knjigu materijalne imovine nije ustrojilo jedno trgovačko društvo.

Prema odredbama članaka 12. i 13. Zakona o računovodstvu, poduzetnik je, između ostalog, dužan voditi poslovne knjige koje čine dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige, a pomoćne knjige koje se odnose na imovinu u materijalnom obliku iskazuju se u količinama i novčanim iznosima. Također, poduzetnik je dužan voditi poslovne knjige na način da osigura kontrolu unesenih podataka, ispravnost unosa podataka, čuvanje podataka, mogućnost korištenja podataka, mogućnost dobivanja uvida u promet i stanja na računima glavne knjige te mogućnost uvida u vremenski slijed obavljenog unosa poslovnih događaja. Nadalje, propisano je da poduzetnik mora osigurati slijednost identifikacijskih oznaka i provjerljivost usklađenosti između prometa dnevnika i glavne knjige te glavne knjige i, ako ih vodi, pomoćnih knjiga za izvještajno razdoblje.

Državni ured za reviziju naložio je ustrojiti pomoćnu knjigu materijalne imovine, analitičku evidenciju zemljišta s podacima o površinama i vrijednostima te u pomoćnoj knjizi potraživanja od kupaca evidentirati pojedinačne podatke o preuzetim potraživanjima pripojenog javnog isporučitelja u skladu s odredbama Zakona o računovodstvu. Nadalje, preporučio je poduzeti aktivnosti za utvrđivanje stvarnog stanja zemljišta, rješavanje imovinskopravnih odnosa i evidentiranje navedene imovine u poslovne knjige.

U poslovnim knjigama jednog trgovačkog društva stanje na računu novčanih sredstava nije točno evidentirano te nije jednako stanju novčanih sredstava iskazanom u financijskim izvještajima, koje je iskazano prema stanju izvoda poslovnih banaka.

Kod jednog trgovačkog društva stanja ostalih kratkoročnih potraživanja i ostalih kratkoročnih obveza evidentirana u poslovnim knjigama nisu jednaka stanjima iskazanim u financijskim izvještajima, koja su točno iskazana. U poslovnim knjigama umanjena su novčana sredstva za uplate kupaca koje nisu povezane sa zaduženjima za vodne usluge zbog nedovoljnih podataka o uplatitelju sredstava.

U poslovnim knjigama pojedinih trgovačkih društava naknada za razvoj nije evidentirana u skladu s odredbama računovodstvenih politika u okviru prihoda budućeg razdoblja, nego u okviru kratkoročnih obveza. Financijski izvještaji sastavljeni su na način da su stanja naknade za razvoj iz poslovnih knjiga umanjena na računu drugih kratkoročnih obveza, a povećana na računu prihoda budućeg razdoblja. S obzirom na to da društva prihode od naknade za razvoj koriste za financiranje gradnje komunalnih vodnih građevina, prihode od naknade za razvoj trebalo je, umjesto na računu obveza, evidentirati u poslovnim knjigama na računu odgođenog priznavanja prihoda (prihoda budućeg razdoblja).

Vrijednost dugotrajne imovine jednog trgovačkog društva evidentirana u glavnoj knjizi i iskazana u financijskim izvještajima nije jednaka podacima iz analitičke evidencije dugotrajne imovine. U odnosu na podatke evidentirane u analitičkoj evidenciji, u glavnoj knjizi i financijskim izvještajima manje je evidentirana, odnosno iskazana vrijednost dugotrajne imovine.

Računski plan koji pojedina trgovačka društva koriste pri evidentiranju poslovnih promjena u glavnoj knjizi nije usklađen s rasporedom računa u financijskim izvještajima. U poslovnim knjigama pojedinih trgovačkih društava podaci o imovini te materijalni troškovi nisu grupirani prema računima računskog plana koji trgovačka društva koriste. Primjerice, građevinski objekti evidentirani su u poslovnim knjigama kao postrojenja, oprema, alati, inventar i transportna sredstva, usluge odlaganja otpada evidentirane su na računu usluga reprezentacije, a trebale su biti evidentirane na računu troškovi ostalih usluga, troškovi analize vode za piće, odvjetničke i revizorske usluge iskazani su u financijskim izvještajima u okviru ostalih troškova, a trebali su biti iskazani u okviru ostalih vanjskih usluga. U poslovnim knjigama prihodi od prikupljanja komunalnog otpada, djelatnosti parkinga, održavanja javnih i zelenih površina, najma javnih površina, održavanja groblja i pogrebnih usluga, usluga javne tržnice na malo, djelatnosti sportske dvorane i koncesija evidentirani su u okviru prihoda od prodaje proizvoda i usluga, a u financijskim izvještajima pogrešno su iskazani u okviru prihoda na temelju uporabe vlastitih proizvoda, robe i usluga. Navedeno je utjecalo na strukturu prihoda i rashoda iskazanu u financijskim izvještajima.

Prema odredbama članaka 12. i 13. Zakona o računovodstvu, između ostalog, glavna knjiga je sustavna evidencija svih knjigovodstvenih promjena nastalih na financijskom položaju i uspješnosti poslovanja u određenom izvještajnom razdoblju u kojoj se ti događaji grupiraju prema njihovoj vrsti, a na temelju unaprijed pripremljenih konta, koja, sukladno potrebama poduzetnika osiguravaju podatke za godišnje financijske izvještaje. Iznosi na kontima glavne knjige za određeno razdoblje moraju biti usklađeni s iznosima iskazanim u bilanci i računu dobiti i gubitka, odnosno izvještaju o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti. Poduzetnik je dužan voditi poslovne knjige na način da, između ostalog, osigura kontrolu unesenih podataka i ispravnost unosa podataka.

Državni ured za reviziju naložio je stanje novčanih sredstava, ostalih kratkoročnih potraživanja, kratkoročnih obveza te prihoda budućeg razdoblja u poslovnim knjigama uskladiti sa stvarnim stanjem u skladu s odredbama Zakona o računovodstvu. Također, naložio je naknadu za razvoj evidentirati u poslovnim knjigama i iskazati u financijskim izvještajima na računu prihoda budućih razdoblja u skladu s računovodstvenim politikama i odredbama Zakona o računovodstvu.

Rashodi su u poslovnim knjigama jednog trgovačkog društva evidentirani na temelju ispostavljenih računa koji sadrže specifikaciju usluga, ali ne sadrže podatke iz kojih bi bila vidljiva svrha utroška i osobe koje su koristile usluge reprezentacije, odnosno aktivnosti na koje se navedeni rashodi odnose.

Prema odredbama članaka 8. i 9. Zakona o računovodstvu, knjigovodstvena isprava mora nedvojbeno i istinito sadržavati sve podatke o poslovnom događaju, između ostalog, opis sadržaja poslovnog događaja i identifikaciju sudionika poslovnog događaja te mora biti vjerodostojna, uredna i sastavljena na način da osigurava pravodobni nadzor.

Državni ured za reviziju naložio je rashode evidentirati u poslovnim knjigama na temelju vjerodostojnih i urednih knjigovodstvenih isprava, koje moraju nedvojbeno i istinito sadržavati sve podatke o poslovnom događaju, između ostalog, opis sadržaja poslovnog događaja i identifikaciju sudionika poslovnog događaja u skladu s odredbama Zakona o računovodstvu.

Jedno trgovačko društvo je nabavu nematerijalne imovine koja se očekuje koristiti duže od jedne godine i imovine koja je namijenjena za korištenje na neprekidnoj osnovi u svrhu aktivnosti poduzetnika (izrada projektne dokumentacije, izgradnja vodoopskrbe, izrada geodetskog elaborata i radovi na izgradnji vodovoda te radovi na sanaciji gubitaka vodoopskrbne mreže) evidentiralo u poslovnim knjigama u okviru ostalih vanjskih troškova. Navedeno je utjecalo na podatke o rashodima i rezultatu poslovanja te vrijednosti dugotrajne imovine iskazane u financijskim izvještajima.

Prema odredbama Hrvatskog standarda financijskog izvještavanja 5 – Dugotrajna nematerijalna imovina, trošak nabave je iznos novca ili novčanih ekvivalenata koji se plaća ili fer vrijednost ostalih naknada koje se daju za stjecanje neke imovine u vrijeme njezina stjecanja ili izgradnje. Dugotrajna nematerijalna imovina je resurs koji kontrolira poduzetnik kao posljedicu prošlih događaja, i od kojeg se očekuje priljev budućih ekonomskih koristi poduzetniku.

Trgovačko društvo nije korisnicima iz kategorije domaćinstava na području na kojem je uslugu vodoopskrbe obavljao pripojeni javni isporučitelj obračunalo isporučenu vodu za prosinac 2020., zbog čega podaci o prihodima od isporučene vode i potraživanjima za isporučenu vodu evidentirani u poslovnim knjigama i iskazani u financijskim izvještajima nisu točni.

Prema odredbama Hrvatskog standarda financijskog izvještavanja 15 – Prihodi, kod formiranja prihoda s naslova pružanja usluga, u slučaju da se transakcija i poslovni događaji mogu pouzdano procijeniti poduzetnik prihod priznaje prema stupnju dovršenosti transakcije i događaja do datuma bilance, za prihod od pružanja usluga koristi se metoda stupnja dovršenosti po kojoj se prihod priznaje u obračunskom razdoblju u kojem je usluga pružena.

U poslovnim knjigama i financijskim izvještajima trgovačkog društva umanjena su potraživanja od kupaca za vodne usluge jer su u pomoćnoj evidenciji potraživanja od kupaca za vodne usluge evidentirane preplate (više je uplaćeno sredstava od iznosa zaduženja, a razlozi nisu utvrđeni). Podaci o potraživanjima nisu usklađeni s kupcima. Kod pojedinih trgovačkih društava ispravak vrijednosti potraživanja nije obavljen. Prema računovodstvenim politikama otpis i ispravak (smanjenje vrijednosti) potraživanja provodi se u razdoblju spoznaje o nemogućnosti naplate dijela ili ukupnog potraživanja na teret rashoda razdoblja, kada o tome donese odluku odgovorna osoba društva. Odluka o ispravku vrijednosti potraživanja nije donesena, iako su za naplatu nepodmirenih potraživanja pokrenute ovrhe, sudski sporovi ili su potraživanja bila evidentirana u očevidniku redoslijeda osnova za plaćanje koji vodi Financijska agencija.

Prema Hrvatskom standardu financijskog izvještavanja 11 – Potraživanja, potraživanja se priznaju kao imovina kada su zadovoljeni uvjeti za priznavanje, odnosno kada su potraživanja rezultat prošlih događaja i od njih se očekuje priljev budućih ekonomskih koristi. Nakon početnog priznavanja potraživanja se mjere po početno priznatom iznosu umanjeno za naplaćene iznose i umanjena vrijednosti. Ako postoji objektivni dokaz o umanjenju vrijednosti potraživanja (značajne financijske teškoće dužnika, nepoštovanje ugovora, pokrenuti stečajni postupak i slično), iznos gubitka mjeri se kao razlika između knjigovodstvene vrijednosti i procijenjenih budućih novčanih tokova. Knjigovodstvena vrijednost potraživanja umanjit će se direktno ili upotrebom odvojenog konta ispravka vrijednosti. Iznos gubitka priznaje se u računu dobiti i gubitka. Kada se radi o potraživanjima koja su prethodno priznata kao prihod, a naknadno dolazi do umanjenja vrijednosti, umanjenje se priznaje kao rashod, a ne ispravlja se izvorno priznati prihod. Ako se, u sljedećem razdoblju, iznos gubitka od umanjenja vrijednosti smanji i smanjenje se može objektivno povezati s događajem koji je nastao nakon priznavanja umanjenja vrijednosti, prethodno priznat gubitak od umanjenja vrijednosti ispravlja se direktno ili upotrebom konta ispravka vrijednosti. Ukidanje ispravka vrijednosti potraživanja ne može biti veće od prethodno priznatog rashoda. Iznos koji je ispravljen priznaje se u računu dobiti i gubitka.

Pojedine obveze su u poslovnim knjigama evidentirane i u financijskim izvještajima iskazane kao kratkoročne obveze, a trebalo ih je evidentirati kao dugoročne. Pojedine obveze iskazane su u većem ili manjem iznosu od iskazanih na računima dobavljača ili kod obračuna plaća. Pojedina trgovačka društva su u poslovnim knjigama u okviru dugoročnih obveza iskazala kratkoročne obveze (koje dospijevaju za podmirenje u roku od 12 mjeseci poslije datuma bilance).

Prema odredbama Hrvatskog standarda financijskog izvještavanja 13 – Obveze, točke 13.7. i 13.8., kratkoročne obveze su sadašnje obveze koje ispunjavaju bilo koji od sljedeća četiri kriterija: očekuje se da će se podmiriti u redovnom tijeku poslovnog ciklusa, dospijevaju za podmirenje u roku unutar dvanaest mjeseci poslije datuma bilance, primarno se drže radi trgovanja, poduzetnik nema bezuvjetno pravo odgoditi podmirenje obveza za najmanje dvanaest mjeseci poslije datuma bilance. Sve druge obveze klasificiraju se kao dugoročne obveze.

Odredbom članka 19. Zakona o računovodstvu, propisano je da godišnji financijski izvještaji moraju pružiti istinit i fer prikaz financijskog položaja i uspješnosti poslovanja poduzetnika. Prema Hrvatskom standardu financijskog izvještavanja 1 – Financijski izvještaji, financijski izvještaji trebaju istinito i fer prezentirati financijski položaj, financijsku uspješnost i novčane tokove poduzetnika. Istinito i objektivno predočavanje zahtijeva vjerno predočenje učinaka transakcije i drugih poslovnih događaja, a u skladu s kriterijima priznavanja imovine, obveza, kapitala, prihoda i rashoda.

Državni ured za reviziju naložio je poslovne događaje evidentirati u poslovnim knjigama i iskazivati u financijskim izvještajima u skladu s odredbama Zakona o računovodstvu i Hrvatskim standardom financijskog izvještavanja 1 – Financijski izvještaji. Također, naložio je priznavati prihode i potraživanja za usluge u obračunskom razdoblju u kojem su pružene te ispravak vrijednosti potraživanja od kupaca obavljati u skladu s odredbama Hrvatskih standarda financijskog izvještavanja. Nadalje, naložio je nematerijalnu imovinu od koje se očekuje priljev budućih ekonomskih koristi poduzetniku evidentirati na računima dugotrajne imovine u skladu s odredbama Hrvatskih standarda financijskog izvještavanja. Državni ured za reviziju preporučio je s kupcima uskladiti podatke o potraživanjima kako bi podaci o potraživanjima bili potpuni i točni.

U poslovnim knjigama i financijskim izvještajima pojedinih trgovačkih društava dani i primljeni instrumenti osiguranja, koji se odnose na osiguranje plaćanja, odnosno naplate, izvršenja radova i usluga, nisu evidentirani kao izvanbilančni zapisi. Evidentiranje instrumenata osiguranja na računima izvanbilančnih zapisa osigurava praćenje poslovnih promjena koje nemaju izravan utjecaj na bilančnu poziciju, a u budućnosti mogu poprimiti obilježje koje može utjecati na poziciju bilance.

Prema odredbi članka 7. Zakona o računovodstvu, poduzetnik je dužan u poslovnim knjigama evidentirati sve knjigovodstvene promjene u poslovnoj godini. Odredbama članka 12. navedenog Zakona, između ostalog, propisano je da je poduzetnik dužan voditi poslovne knjige koje čine dnevnik i glavna knjiga te pomoćne knjige, a glavnu knjigu čine dva odvojena dijela, i to: bilančni zapisi i izvanbilančni zapisi. Odredbama članka 1., stavka 2. Pravilnika o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja, propisano je sastavljanje godišnjeg financijskog izvještaja poduzetnika prema strukturi i sadržaju određenim u prilogu navedenog Pravilnika, a prema Prilogu I. struktura i sadržaj bilance, između ostalog, sadrži podatke o izvanbilančnim evidencijama.

Državni ured za reviziju preporučio je na računima izvanbilančnih zapisa u glavnoj knjizi evidentirati i u financijskim izvještajima iskazati primljene i dane instrumente osiguranja (zadužnice, mjenice, jamstva) radi praćenja poslovnih događaja koji mogu prouzročiti promjene na temeljnim računovodstvenim kategorijama.

Bilješke uz financijske izvještaje ne sadrže obrazloženje odstupanja stavki imovine i obveza u odnosu na prethodnu godinu, dok Bilješke uz Račun dobiti i gubitka ne sadrže objašnjenja pojedinih stavki prihoda i rashoda, odnosno na što se odnose.

Prema odredbi članka 19. Zakona o računovodstvu, poduzetnici su dužni sastavljati godišnje financijske izvještaje u obliku, sadržaju i na način propisan navedenim Zakonom i na temelju njega donesenim propisima. Odredbama članka 4. Pravilnika o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja propisano je, između ostalog, da bilješke uz financijske izvještaje sadrže dodatne i dopunske informacije koje nisu prezentirane u bilanci, računu dobiti i gubitka, izvještaju o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, izvještaju o novčanim tokovima i izvještaju o promjenama kapitala, a koje zahtijevaju Zakon o računovodstvu, navedeni Pravilnik te primjenjivi standard financijskog izvještavanja. Ako se imovina ili obveza odnosi na više od jedne pozicije u obrascu bilance, njihov odnos objavljuje se u bilješkama uz financijske izvještaje.

Državni ured za reviziju naložio je sastavljati bilješke uz godišnje financijske izvještaje u obliku, sadržaju i na način propisan odredbama Zakona o računovodstvu te Pravilnika o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja.

U poslovnim knjigama, kod obavljanja zamjene (rekonstrukcije) infrastrukture javne vodoopskrbe i javne odvodnje, jedno trgovačko društvo nije evidentiralo poslovne promjene odnosno nije isknjižavalo zamijenjenu (rekonstruiranu) infrastrukturu iz evidencije dugotrajne imovine, nego je pod novim evidencijskim brojem evidentiralo imovinu tako da stanja nisu usklađena sa stvarnim stanjem. Ulaganja su evidentirana na računima imovine u pripremi, a nakon završetka radova nisu prenesena u imovinu u uporabi. Odluke o stavljanju imovine u uporabu nisu donesene te nije obračunavana amortizacija, a posljedica toga je u poslovnim knjigama više evidentirana i u financijskim izvještajima iskazana vrijednost imovine u pripremi te manje evidentirana i iskazana vrijednost imovine u uporabi i ispravka vrijednosti imovine te rashodi amortizacije. Prema računovodstvenim politikama, predmeti dugotrajne materijalne imovine iskazuju se u visini troškova nabave umanjeni za ispravak vrijednosti, a obračun amortizacije provodi se od prvog dana mjeseca koji slijedi nakon mjeseca u kojem je dugotrajna materijalna imovina stavljena u uporabu. Unutarnjim aktima nije uređen postupak stavljanja imovine u uporabu (dostavljanje zapisnika o primopredaji, odluka o stavljanju imovine u uporabu, rokovi dostavljanja dokumentacije i drugo).

Državni ured za reviziju naložio je na temelju okončanih situacija donijeti odluke o početku uporabe sredstava s vrijednošću imovine koja je potpuno rekonstruirana ili je pri rekonstrukciji na postojećoj imovini obavljeno dodatno ulaganje, a sve u cilju pravilnog evidentiranja i povezivanja s evidencijskim brojem one imovine na kojoj su obavljena ulaganja. Također, naložio je knjigovodstveno staviti imovinu u uporabu te obračunavati amortizaciju u skladu s računovodstvenim politikama. Nadalje, preporučio je provjeriti i procijeniti stupanj dovršenosti imovine u pripremi te procijeniti rok završetka ulaganja. Također, preporučio je, u cilju pravodobnog stavljanja imovine u uporabu, unutarnjim aktima urediti postupak stavljanja imovine u uporabu.

Kod jednog trgovačkog društva blagajničko poslovanje nije vođeno uredno. Prilikom pologa novca u blagajnu, koje su obavili zaposlenici zaduženi za naplatu usluga parkiranja, korištenja tržnice i dvorane, blagajnik nije pravodobno sastavljao uplatnice. Uplatnice za obavljene uplate novčanih sredstava u blagajnu sastavljane su koncem mjeseca te su uplate u blagajnu u poslovnim knjigama evidentirane koncem mjeseca. Za plog novca iz blagajne na poslovni račun sastavljane su isplatnice koje su u poslovnim knjigama evidentirane u trenutku poslovne promjene. Zbog navedenog je došlo do iskazivanja zaključnog stanja blagajne u negativnom iznosu u blagajničkom izvještaju na koncu 25 radnih dana te evidentiranja u poslovnim knjigama negativnog stanja na računu blagajne. Blagajnički izvještaji sastavljani su jednom mjesečno (koncem mjeseca) za uplate u blagajnu obavljene tijekom mjeseca, a za isplate iz blagajne blagajnički izvještaji su sastavljani više puta mjesečno nakon obavljenih isplata iz blagajne, odnosno u trenutku nastanka poslovne promjene. Stoga se ne može nedvojbeno utvrditi vrijeme nastanka poslovne promjene (uplate u blagajnu) te odražava li sadržaj knjigovodstvene isprave točno, jasno i potpuno činjenično stanje poslovnog događaja koji ima za posljedicu knjigovodstvene promjene, kako je propisano odredbama Zakona o računovodstvu.

Prema odredbi članka 7. Zakona o računovodstvu, poduzetnik je dužan organizirati prikupljanje i sastavljanje knjigovodstvenih isprava, vođenje poslovnih knjiga te sastavljanje godišnjih financijskih izvještaja na način da je moguće provjeriti poslovne događaje, financijski položaj i uspješnost poslovanja poduzetnika. Odredbom članka 9. spomenutog Zakona, propisano je, između ostalog, da knjigovodstvena isprava mora biti vjerodostojna, uredna i sastavljena na način da osigurava pravodobni nadzor, knjigovodstvena isprava je uredna kada se iz nje nedvosmisleno može utvrditi mjesto i vrijeme njezina sastavljanja i njezin materijalni sadržaj, što znači narav, vrijednost i vrijeme nastanka poslovne promjene povodom koje je sastavljena, knjigovodstvena isprava mora biti takva da stručna osoba može u razumnom roku iz nje nedvojbeno spoznati poslovni događaj. Odredbom članka 12. navedenog Zakona propisano je, između ostalog, da se knjigovodstvene promjene na kontu glavne knjige unose redosljedom kako su nastale.

Državni ured za reviziju naložio je pravodobno sastavljati knjigovodstvene isprave na temelju nastale poslovne promjene te knjigovodstvene promjene unositi u poslovne knjige redosljedom kako su nastale u skladu s odredbama Zakona o računovodstvu.

Kod pojedinih trgovačkih društava popis imovine i obveza nije cjelovit jer dio imovine ili obveza nije popisana, odluka zakonskog predstavnika o rezultatima popisa nije donesena, popisne liste sadrže podatke u naturalnim, ali ne i u novčanim izrazima, a knjigovodstveno stanje nije usklađeno sa stanjem utvrđenim popisom.

Prema odredbama članka 15. Zakona o računovodstvu, poduzetnik je dužan tijekom poslovne godine, a najkasnije koncem poslovne godine popisati imovinu i obveze i s popisanim stvarnim stanjem uskladiti knjigovodstveno stanje.

Državni ured za reviziju naložio je popisivati cjelokupnu imovinu i obveze te uskladiti knjigovodstveno stanje sa stanjem utvrđenim popisom u skladu s odredbama Zakona o računovodstvu.

- Prihodi i potraživanja

U području prihoda i potraživanja utvrđene nepravilnosti i propusti odnose se na obračun cijene vodnih usluga koju plaćaju socijalno ugroženi stanovnici, pokriće troškova pružanja vodnih usluga, utvrđivanje cijene i naplatu usluga pročišćavanja otpadnih voda te utvrđivanje visine popusta na prodaju pekarskih proizvoda.

Prema odredbama članaka 43. i 44. Zakona o vodnim uslugama, visinu cijene vodnih usluga odlukom određuje isporučitelj vodnih usluga. Odluka o cijeni vodnih usluga donosi se za razdoblje važenja poslovnog plana isporučitelja vodnih usluga. Odluka o cijeni vodnih usluga javne vodoopskrbe i javne odvodnje mora sadržavati i cijenu koju plaćaju socijalno ugroženi stanovnici za fiksni dio cijene vodnih usluga, a za varijabilni dio cijene vodnih usluga prema količini vode nužne za osnovne potrebe kućanstva. Navedena cijena vodnih usluga ne može se utvrditi u visini većoj od 60,0 % od cijene vodne usluge koju plaćaju korisnici vodnih usluga koji nisu socijalno ugroženi.

Prema odluci o cijeni vodnih usluga jednog isporučitelja vodnih usluga, građani za koje jedinice lokalne samouprave rješenjem utvrde da su socijalno ugrožene kategorije, ostvaruju pravo na umanjenu cijenu varijabilnog dijela cijene vodnih usluga za količinu vode nužne za osnovne potrebe kućanstva. Fiksni dio cijene vodnih usluga vodoopskrbe, odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda za socijalno ugrožene stanovnike nije umanjeno, zbog čega obračunana cijena vodnih usluga za socijalno ugrožene kategorije građana iznosi više od 60,0 % osnovne cijene navedenih vodnih usluga. Računi za socijalno ugrožene kategorije građana sadrže varijabilni dio cijene za obračun usluge vodoopskrbe, ali ne sadrže varijabilni dio cijene usluge odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda, iako je to utvrđeno odlukom o cijeni vodnih usluga.

Državni ured za reviziju naložio je cijene pružanja vodnih usluga u dijelu koji se odnosi na cijene vodnih usluga za socijalno ugrožene kategorije građana uskladiti s odredbama Zakona o vodnim uslugama. Nadalje, naložio je ispostavljati račune za vodne usluge socijalno ugroženim kategorijama građana u skladu s cijenama utvrđenim u odluci o cijeni vodnih usluga.

Prema Prijavi podataka o ekonomičnosti u djelatnostima vodoopskrbe i javne odvodnje s priloženim usporednim izračunom (skraćeni prikaz troškova) najniže osnovne cijene vodnih usluga ostvarene za 2020., prihodi od cijena vodnih usluga ne pokrivaju ostvarene troškove. Prema izračunima cijena vodnih usluga za 2020., prihodi od fiksnog i varijabilnog dijela cijene vodnih usluga ne pokrivaju fiksne i varijabilne troškove pružanja usluga vodoopskrbe, odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda.

Odredbama članka 3. Zakona o financiranju vodnoga gospodarstva propisano je načelo povrata troškova od vodnih aktivnosti. Odredbom članka 4. Uredbe o najnižoj osnovnoj cijeni vodnih usluga i vrsti troškova koje cijena vodnih usluga pokriva (Narodne novine 112/10), propisano je da cijena vodnih usluga mora osigurati povrat troškova zahvaćanja vode, pogona i održavanja komunalnih vodnih građevina te isporuku vodnih usluga.

Državni ured za reviziju naložio je preispitati visinu fiksnog i varijabilnog dijela cijena vodnih usluga vodoopskrbe, odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda kako bi se osigurao povrat troškova u skladu s odredbama Zakona o financiranju vodnoga gospodarstva te Uredbe o najnižoj osnovnoj cijeni vodnih usluga i vrsti troškova koje cijena vodnih usluga pokriva.

Odlukama o cijeni vodnih usluga jednog isporučitelja vodnih usluga nisu bile utvrđene cijene usluga pročišćavanja otpadnih voda. Troškovi održavanja i drugi troškovi pročišćavača preneseni su na troškove odvodnje otpadnih voda koje kroz cijenu javne odvodnje plaćaju i korisnici koji ne koriste uslugu pročišćavanja otpadnih voda.

Prema odredbi članka 3. Zakona o vodnim uslugama, javna odvodnja uključuje, između ostalog, pročišćavanje ako je kolektor sustava javne odvodnje priključen na uređaj za pročišćavanje industrijskih otpadnih voda. Prema odredbi članka 7. Uredbe o najnižoj osnovnoj cijeni vodnih usluga i vrsti troškova koje cijena vodnih usluga pokriva, cijena vodne usluge zasebno se iskazuje u računu za vodne usluge za javnu vodoopskrbu, skupljanje otpadnih voda i njihovo dovođenje do uređaja za pročišćavanje te za pročišćavanje otpadnih voda.

Državni ured za reviziju naložio je utvrditi troškove usluge pročišćavanja otpadnih voda za korisnike koji su priključeni na sustav pročišćavanja otpadnih voda, izdvojiti troškove usluge pročišćavanja iz troškova usluge odvodnje otpadnih voda te izračunati cijenu usluge pročišćavanja otpadnih voda u skladu s odredbama Uredbe o najnižoj osnovnoj cijeni vodnih usluga i vrsti troškova koje cijena vodnih usluga pokriva.

Jedno trgovačko društvo obračunavalo je prodajne cijene pekarskih proizvoda prema utvrđenim cjenicima (veleprodaja i maloprodaja). Pojedinim kupcima (veleprodaja), prema provjerenim izdanim računima, cijene pekarskih proizvoda umanjene su za popust u rasponu od 10,0 % do 31,0 %. Računovodstvenim politikama utvrđeno je da se prihodi od prodaje umanjuju za diskontne i količinske popuste.

Procedure kojima bi bili utvrđeni kriteriji za određivanje visine popusta na prodaju pekarskih proizvoda kupcima u veleprodaji nisu donesene.

Državni ured za reviziju je preporučio donijeti procedure kojima će utvrditi jasne kriterije za utvrđivanje visine popusta na cijene pekarskih proizvoda kupcima u veleprodaji.

Pojedina trgovačka društva su poduzimala mjere za naplatu dospjelih potraživanja na način da su korisnicima usluga upućivane opomene, pokretane su ovrhe i sudski postupci za naplatu potraživanja, pokrenuta je prisilna naplata putem Financijske agencije, zaključivani su sporazumi o obročnoj otplati duga te je provedena obustava isporuke vodnih usluga. Iako su poduzimane mjere za naplatu potraživanja, dospjela potraživanja su i nadalje vrijednosno značajna.

Državni ured za reviziju preporučio je i nadalje poduzimati mjere za potpunu i pravodobnu naplatu potraživanja.

- Rashodi i obveze

U području rashoda utvrđene nepravilnosti i propusti odnose se na troškove osoblja (podaci o broju zaposlenih u trgovačkim društvima obuhvaćenih revizijom daju se u Prilogu 3) te troškove za donacije. Nepravilnosti i propusti vezani za obveze opisani su u području računovodstvenog poslovanja i financijskih izvještaja.

Jedno trgovačko društvo nije zaključilo ugovore o radu sa zaposlenicima pripojenog društva, nego su primjenjivani preuzeti ugovori o radu iz pripojenog društva, nije donijelo unutarnji akt kojim bi bila uređena nova organizacijska struktura, sistematizacija radnih mjesta te plaće i materijalna prava zaposlenika, koeficijenti za obračun plaća za ista radna mjesta nisu jednoobrazno utvrđeni, a obračun i isplata plaća te drugih materijalnih prava zaposlenika obavljan je primjenom dva različita unutarnja akta. Primjenjujući različite unutarnje akte i ugovore o radu, dio preuzetih zaposlenika primao je plaće za radna mjesta na kojima su raspoređeni kod prijašnjeg poslodavca. Između ostalog, zaposleniku je isplaćivana plaća radnog mjesta direktora na temelju ugovora o radu iz pripojenog društva, poslove direktora nije obavljao, na Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje bio je prijavljen na radno mjesto unutarnjeg revizora, a trgovačko društvo nema ustrojenu unutarnju reviziju. Radna mjesta preuzetih zaposlenika imaju veće koeficijente složenosti poslova od radnih mjesta zaposlenika trgovačkog društva u okviru istih sektora poslova. S obzirom na to da preuzeti zaposlenici nisu raspoređeni na nova radna mjesta, ne može se utvrditi koje poslove obavljaju i u okviru koje organizacijske jedinice. Naknada troškova prijevoza na posao i s posla obračunavana je i isplaćivana na temelju različitih unutarnjih akata i odluka direktora kojima su različito uređena navedena prava zaposlenika te u različitim iznosima. Nakon statusne promjene pripajanja drugog društva trebalo je donijeti pravilnike i druge opće akte kojima bi bila utvrđena nova organizacijska struktura, nova sistematizacija s koeficijentima složenosti poslova te sa zaposlenicima zaključiti nove ugovore o radu, što nije učinjeno.

Državni ured za reviziju naložio je sa svim zaposlenicima zaključiti nove ugovore o radu te obračunavati i isplaćivati plaće u skladu s donesenim unutarnjim aktima.

Nagrade za rezultate rada isplaćene su u pojedinim trgovačkim društvima svim zaposlenicima, a u pojedinim trgovačkim društvima isplaćene su pojedinim zaposlenicima. Mjerljivi kriteriji na temelju kojih će se vrednovati rezultati rada i visina nagrade za ostvarene rezultate rada te isplata stimulatativnog dijela plaće zaposlenicima nisu utvrđeni (opis kriterija, broj bodova za svaki kriterij, najmanji broj bodova koji je uvjet za ostvarivanje prava i drugo). U okviru plaće pojedinim zaposlenicima isplaćivane su mjesečne stimulacije na temelju odluka člana uprave u kojima je navedeno da se odobrava stimulacija zbog izvanrednog učinka i rezultata rada. Nije obrazloženo ni vidljivo koja su mjerila za izvanredne učinke i rezultate rada odnosno koje su rezultate zaposlenici postigli.

Državni ured za reviziju preporučio je utvrditi mjerljive kriterije na temelju kojih će se vrednovati rezultati rada i odrediti visina nagrade za ostvarene rezultate rada te obračunavati i isplaćivati stimulacije, čime bi se osigurala opravdanost, transparentnost i jednoobraznost procesa njihove dodjele.

Dane su donacije udrugama, sportskim klubovima i drugim pravnim osobama, pri čemu nisu donesena mjerila, kriteriji i postupci financiranja i ugovaranja donacija te nije provjeravano namjensko korištenje dodijeljenih sredstava. Donacije su dodijeljene na temelju zahtjeva za donacijom i odluke predsjednika uprave trgovačkih društava, a s primateljima donacija nisu zaključeni ugovori. Kriteriji, mjerila i postupci koji se primjenjuju tijekom financiranja i ugovaranja programa i/ili projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge utvrđeni su Uredbom o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge (Narodne novine 26/15 i 37/21).

Prema odredbama članaka 4., 6., 33. i 34. navedene Uredbe, financiranje programa i/ili projekata udruga, provodi se putem javnog natječaja ili javnog poziva, čime se osigurava transparentnost dodjele financijskih sredstava i omogućava dobivanje što većeg broja kvalificiranih prijava, odnosno odabir najkvalitetnijih programa i projekata te se šira javnost obavještava o prioritetnim područjima djelovanja, a davatelj financijskih sredstava obavezan je s udrugom kojoj je odobreno financiranje programa i/ili projekta potpisati ugovor o financiranju te pratiti provedbu financiranih programa i namjensko trošenje financijskih sredstava.

Državni ured za reviziju naložio je dodjelu donacija udrugama provoditi putem javnog natječaja ili poziva za financiranje, s korisnicima sredstava zaključiti ugovor o financiranju te pratiti provedbu aktivnosti financiranih programa i/ili projekata i namjensko trošenje financijskih sredstava u skladu s odredbama Uredbe o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge. S obzirom na to da su donacije dodijeljene i drugim pravnim osobama, Državni ured za reviziju preporučio je urediti postupke dodjele svih donacija, čime bi se osigurala opravdanost, transparentnost i jednoobraznost postupka njihove dodjele.

- Javna nabava

U postupcima javne nabave trgovačka društva obvezna su primjenjivati odredbe Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine 120/16 i 114/22), Pravilnika o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi (Narodne novine 101/17 i 144/20) i druge provedbene propise koji uređuju područje javne nabave. Postupke nabave roba i usluga procijenjene vrijednosti do 200.000,00 kn odnosno 26.540,00 EUR te radova do 500.000,00 kn odnosno 66.360,00 EUR (jednostavna nabava) društva su obvezna urediti unutarnjim aktima. Prema podacima iz statističkih izvješća o javnoj nabavi, vrijednost nabave revizijom obuhvaćenih trgovačkih društava na koju se primjenjivao Zakon o javnoj nabavi iznosila je 1.131.015.252,00 kn, od čega je vrijednost jednostavne nabave iznosila 115.385.280,00 kn. Jedno trgovačko društvo koje je osnovalo društvo u vlasništvu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave nije obveznik primjene Zakona o javnoj nabavi.

Nepravilnosti i propusti u vezi s javnom nabavom utvrđene su kod 12 trgovačkih društava obuhvaćenih revizijom. Odnose se na plan nabave, opće akte o jednostavnoj nabavi, postupke nabave te registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma.

Pojedina trgovačka društva nisu donijela plan nabave roba, radova i usluga te izmjene plana nabave u slučajevima kada je ostvarenje nabave pojedinih roba, radova i usluga znatno odstupalo od planiranog. Kod pojedinih trgovačkih društava plan nabave roba, radova i usluga nije donesen pravodobno, odnosno prije početka godine na koju se odnosi. Kod jednog trgovačkog društva plan nabave ne sadrži podatke o evidencijskom broju nabave.

Prema odredbama članka 28. Zakona o javnoj nabavi, naručitelj je obvezan donijeti plan nabave za proračunsku ili poslovnu godinu, ažurirati ga prema potrebi te na internetskim stranicama objaviti plan i sve njegove kasnije promjene, a u planu nabave i registru ugovora navesti sve predmete nabave čija je vrijednost jednaka ili veća od 20.000,00 kn, odnosno 2.650,00 EUR. Sadržaj, rok donošenja, način i rokovi objavljivanja, način promjene te druga pitanja u vezi s planom nabave i registrom ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma, kao i sadržaj izvješća, način, rokovi objavljivanja i druga pitanja u vezi s prethodnim savjetovanjem i analizom tržišta propisani su Pravilnikom o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi. Prema odredbama članaka 2. i 3. spomenutog Pravilnika, naručitelj može izmijeniti ili dopuniti plan nabave tijekom proračunske ili poslovne godine, a sve izmjene ili dopune plana nabave moraju biti vidljivo naznačene u odnosu na osnovni plan nabave. Također, propisano je da plan nabave, između ostalog, sadrži podatke o evidencijskom broju nabave.

Državni ured za reviziju naložio je donijeti plan nabave roba, radova i usluga za poslovnu godinu te planom nabave planirati sve predmete nabave čija je vrijednost jednaka ili veća od 20.000,00 kn odnosno 2.650,00 EUR, plan nabave donijeti pravodobno, odnosno prije početka godine na koju se odnosi te u slučaju značajnih odstupanja donijeti izmjene i dopune plana nabave u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi.

Također, naložio je u planu nabave navesti sve podatke u skladu s odredbama Pravilnika o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi.

Pravila, uvjete i postupke nabave trgovačka društva su uredila općim aktom o jednostavnoj nabavi u skladu s odredbom članka 15. Zakona o javnoj nabavi, kojom je propisano da pravila, uvjete i postupke jednostavne nabave utvrđuje naručitelj općim aktom, uzimajući u obzir načela javne nabave te mogućnost primjene elektroničkih sredstava komunikacije. Određeno je da je naručitelj obvezan opći akt te sve njegove kasnije izmjene objaviti na mrežnim stranicama. Nadalje, odredbom članka 4. navedenog Zakona, propisano je da je naručitelj, u odnosu na sve gospodarske subjekte, obvezan poštovati načelo slobode kretanja robe, načelo slobode poslovnog nastana i načelo slobode pružanja usluga te načela koja iz toga proizlaze, kao što su načelo tržišnog natjecanja, načelo jednakog tretmana, načelo zabrane diskriminacije, načelo uzajamnog priznavanja, načelo razmjernosti i načelo transparentnosti.

Općim aktima trgovačkih društava kojima je uređena jednostavna nabava previsoko su utvrđeni pragovi vrijednosti nabave roba, radova i usluga za nabavu ispostavljanjem narudžbenica gospodarskom subjektu prema vlastitom izboru ili izravnim ugovaranjem, čime nije omogućeno postizanje potpune i otvorene konkurentnosti. Također, nije utvrđena mogućnost objave poziva na dostavu ponuda za nadmetanje na mrežnim stranicama trgovačkih društava, zbog čega ponude u postupcima jednostavne nabave nisu mogli dostaviti svi zainteresirani gospodarski subjekti.

Državni ured za reviziju preporučio je, prema načelima javne nabave, općim aktima promicati potpunu i otvorenu konkurentnost postupaka nabave utvrđivanjem nižih pragova do kojih se nabava roba, radova i usluga može nabaviti izravnim ugovaranjem te provođenjem nabave prikupljanjem ponuda od više gospodarskih subjekata u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi. Također, preporučio je općim aktima kojima se uređuje područje nabave roba, radova i usluga utvrditi način i pragove vrijednosti nabave putem narudžbenice.

Za pojedine nabave roba, radova i usluga nisu poštovani načini nabave propisani unutarnjim aktima, jer su nabave obavljene ispostavljanjem narudžbenice izravno odabranom dobavljaču ili izravnim ugovaranjem, a trebalo je provesti postupak prikupljanja ponuda ili objave poziva na dostavu ponuda na mrežnim stranicama.

Državni ured za reviziju naložio je postupke jednostavne nabave provoditi u skladu s odredbama unutarnjih akata. Preporučio je upućivati pozive na dostavu ponuda većem broju gospodarskih subjekata te pozive objavljivati na mrežnim stranicama, kako bi informacija o provođenju postupaka jednostavne nabave bila dostupna većem broju gospodarskih subjekata. Također, skrenuo je pozornost da je od lipnja 2020. putem Elektroničkog oglasnika javne nabave Republike Hrvatske omogućeno objavljivanje i jednostavnih nabava, koje se nalaze na izdvojenom popisu objava.

Prema odredbi članka 12. Zakona o javnoj nabavi, naručitelj je obvezan primijeniti odredbe Zakona o javnoj nabavi za nabavu robe i usluga čija je procijenjena vrijednost jednaka ili veća od 200.000,00 kn, odnosno 26.540,00 EUR te radova čija je procijenjena vrijednost jednaka ili veća od 500.000,00 kn, odnosno 66.360,00 EUR.

Bez provedbe postupaka javne nabave trgovačka društva su nabavila roba, radova i usluga u vrijednosti od 6.808.587,00 kn. Prema odredbi članka 16. Zakona o javnoj nabavi, procijenjena vrijednost nabave mora biti valjano određena u trenutku početka postupka javne nabave te se način izračunavanja procijenjene vrijednosti nabave ne smije koristiti s namjerom izbjegavanja primjene Zakona ili odredaba navedenog Zakona koje se primjenjuju na nabavu male, odnosno velike vrijednosti. Prema odredbama članka 17. spomenutog Zakona, izračunavanje procijenjene vrijednosti nabave temelji se na ukupnom iznosu, bez poreza na dodanu vrijednost (PDV), uključujući sve opcije i moguća obnavljanja ugovora, što se izričito određuje u dokumentaciji o nabavi.

Državni ured za reviziju naložio je utvrditi procijenjenu vrijednost nabave na temelju stvarnih potreba prije početka postupka javne nabave, planirati nabavu te provesti odgovarajući postupak nabave u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi.

Pojedina trgovačka društva nisu izradila godišnje statističko izvješće o javnoj nabavi. Prema odredbama članka 441. Zakona o javnoj nabavi, naručitelji su obvezni do 31. ožujka tekuće godine izraditi statističko izvješće o javnoj nabavi za prethodnu godinu, a uputu o sadržaju i načinu dostavljanja statističkog izvješća o javnoj nabavi tijelo državne uprave nadležno za politiku javne nabave objavljuje na Portalu javne nabave. Uputa naručiteljima o sadržaju i načinu dostavljanja statističkog izvješća o javnoj nabavi objavljena je na mrežnim stranicama Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja. Naručitelji izrađuju izvješće putem Elektroničkog oglasnika javne nabave Republike Hrvatske.

Državni ured za reviziju naložio je izraditi statističko izvješće o javnoj nabavi za poslovnu godinu u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi.

Pojedina trgovačka društva nisu ustrojila registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma. Prema odredbi članka 28. Zakona o javnoj nabavi, u planu nabave i registru ugovora navode se svi predmeti nabave čija je vrijednost jednaka ili veća od 20.000,00 kn, odnosno 2.650,00 EUR. Prema odredbama članka 6. Pravilnika o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi, naručitelj je obvezan ustrojiti registar ugovora i okvirnih sporazuma za predmete nabave čija je vrijednost bez poreza na dodanu vrijednost jednaka ili veća od 20.000,00 kn u roku od 30 dana od dana zaključenja prvog ugovora ili okvirnog sporazuma te je obvezan ažurirati registar ugovora prema potrebi, a najmanje jedanput u šest mjeseci. Nadalje, u slučaju jednostavne nabave, ako naručitelj predmet nabave nabavlja putem narudžbenica, u registar ugovora unosi se ukupni iznos za taj predmet nabave, neovisno o broju narudžbenica izdanih tijekom godine.

U registru ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma nisu navedeni podaci na temelju provedenih postupaka jednostavne nabave upućivanjem poziva na adrese više ponuditelja te podaci o robama i uslugama nabavljenim izravnim ugovaranjem, čija je vrijednost jednaka ili veća od 20.000,00 kn (narudžbenica ili ugovor).

Državni ured za reviziju naložio je u registru ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma navesti sve predmete nabave čija je vrijednost jednaka ili veća od 20.000,00 kn, odnosno 2.650,00 EUR i ažurirati ga u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi te Pravilnika o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi.

- Druge nepravilnosti

Druge nepravilnosti utvrđene revizijom trgovačkih društava odnose se na gubitke vode, zaduživanje i pravo na pristup informacijama.

Od 13 trgovačkih društava koja pružaju vodne usluge, devet su imala neprihvatljivo visoke gubitke vode, i to od 28,1 % do 72,2 %. Iako su poduzimala aktivnosti za smanjenje gubitaka u javnom vodoopskrbnom sustavu, gubici vode su i nadalje visoki. Gubici vode predstavljaju razliku između zahvaćene i isporučene količine vode. Prema Strategiji upravljanja vodama Republike Hrvatske (Narodne novine 91/08), prihvatljiva vrijednost gubitaka vode je od 15,0 % do 20,0 %, a Europska unija prihvatljivim smatra od 15,0 % do 18,0 %.

Državni ured za reviziju preporučio je i nadalje poduzimati aktivnosti za smanjenje gubitaka vode.

Trgovačka društva su se dugoročno zaduživala za nabavu dugotrajne imovine, pri čemu nije pribavljena suglasnost većinskog vlasnika, odnosno osnivača. Odredbama članka 90. Zakona o proračunu (Narodne novine 87/08, 136/12 i 15/15), pravna osoba u većinskom vlasništvu ili suvlasništvu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i ustanova čiji je osnivač jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave može se dugoročno zaduživati samo za investiciju uz suglasnost većinskog vlasnika, odnosno osnivača. Ako statutom ili odlukom jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave nije propisano tko odlučuje o davanju suglasnosti, odluku donosi predstavničko tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, razmjerno njezinu udjelu u vlasništvu.

Skreće se pozornost da je odredbama članka 127. Zakona o proračunu (Narodne novine 144/21), koji je stupio na snagu 1. siječnja 2022., propisano, između ostalog, da se ostale pravne osobe u većinskom vlasništvu ili suvlasništvu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave mogu dugoročno zaduživati i refinancirati ili reprogramirati ostatak duga po osnovi kredita ili zajma uz suglasnost većinskog vlasnika. Ako statutom ili odlukom jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave nije propisano tko odlučuje o suglasnostima iz ovoga članka, odluku donosi predstavničko tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Državni ured za reviziju naložio je prije dugoročnog zaduživanja pribaviti suglasnost osnivača u skladu s odredbama Zakona o proračunu.

Prema odredbama članka 10. Zakona o pravu na pristup informacijama (Narodne novine 25/13 i 85/15), pravne osobe čiji je osnivač jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, kao tijela javne vlasti, obvezna su na mrežnim stranicama na lako pretraživ način i u strojno čitljivom obliku objavljivati, između ostalog, zakone i ostale propise koji se odnose na njihovo područje rada, opće akte, godišnje planove, programe, strategije, upute, izvještaje o radu, financijska izvješća, podatke o izvoru financiranja, proračunu i izvršenju proračuna, informacije o dodijeljenim bespovratnim sredstvima, sponzorstvima, donacijama ili drugim pomoćima, uključujući popis korisnika i visinu iznosa, zaključke sa službenih sjednica, obavijesti o raspisanim natjecajima i drugo.

Pojedina trgovačka društva nisu na svojim mrežnim stranicama objavila opće akte (Izjavu o osnivanju, Pravilnik o unutarnoj organizaciji i sistematizaciji poslova, Pravilnik o plaćama, naknadama, potporama i nagradama zaposlenika), godišnje planove, programe, izvješća o poslovanju i ostvarenim godišnjim rezultatima poslovanja, financijske izvještaje, popis korisnika i visinu donacija te druge potrebne informacije.

Državni ured za reviziju naložio je na mrežnim stranicama, na lako pretraživ način i u strojno čitljivom obliku, objavljivati dokumente i informacije u skladu s odredbama Zakona o pravu na pristup informacijama.

U tablici u nastavku navedena su područja u kojima su utvrđene nepravilnosti koje su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja, prema trgovačkim društvima.

Tablica broj 7

Područja u kojima su utvrđene nepravilnosti koje su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja, prema trgovačkim društvima

Redni broj	Trgovačko društvo	Sustav unutarnjih kontrola	Planiranje	Računovodstveno poslovanje i financijski izvještaji	Prihodi i potraživanja	Rashodi i obveze	Javna nabava	Druge nepravilnosti
	1	2	3	4	5	6	7	8
1.	EKO KONG d.o.o., Nova Gradiška		x	x			x	x
2.	Komunalac d.o.o. Pakrac		x				x	x
3.	Komunalac Gospić d.o.o.					x	x	
4.	Komunalno Duga Resa d.o.o.		x	x	x		x	x
5.	Koprivničke vode d.o.o., Koprivnica		x	x				
6.	Liburnijske vode d.o.o., Ičići			x			x	
7.	Murtela d.o.o., Murter	x	x	x	x	x	x	x
8.	Niskogradnja d.o.o., Pregrada				x		x	
9.	Odlagalište d.o.o., Nova Gradiška		x				x	
10.	Pekom d.o.o., Krapina			x	x			
11.	Poslovni park Virovitica d.o.o.			x				
12.	Rad d.o.o. Drniš			x			x	x
13.	VG Vodoopskrba d.o.o.		x				x	x
14.	VIO Žrnovnica Crikvenica Vinodol d.o.o., Novi Vinodolski		x	x	x	x		x
15.	Vodovod Labin d.o.o.							x
16.	Vodovod Hrvatsko primorje-južni ogranak d.o.o., Senj					x	x	
17.	Vodovod d.o.o., Zadar		x	x				x
18.	Vodovod i kanalizacija d.o.o., Ogulin	x	x	x	x	x	x	x
19.	Vodovod i kanalizacija d.o.o., Split							

PROVEDBA NALOGA I PREPORUKA DANIH U PROŠLIM REVIZIJAMA

Državni ured za reviziju prati aktivnosti koje subjekt revizije poduzima u vezi s provedbom naloga i preporuka koji su dani u prijašnjim revizijama. U tu svrhu, a u skladu s odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, od subjekata revizije traži da nakon prihvaćanja naloga i preporuka izrade plan provedbe naloga i preporuka s utvrđenim aktivnostima i rokovima za njihovu provedbu.

U okviru obavljanja revizija, Državni ured za reviziju provjerava jesu li subjekti kod kojih se obavlja revizija u planiranim rokovima postupili po danim nalogima i preporukama i otklanjaju li utvrđene nepravilnosti i propuste. U izvješću o obavljenoj reviziji navodi se status danih naloga i preporuka iz prošle revizije, koji može biti: provedeno, nije provedeno, djelomično provedeno, u postupku provedbe i nije primjenjivo.

Subjektima revizije, kod kojih je obavljena financijska revizija, u prošlim revizijama dano je 78 naloga i preporuka. Provjerama u okviru financijskih revizija, utvrđeno je da su provedena 53 ili 67,9 % naloga ili preporuka, dok je djelomično provedeno ili u postupku provedbe osam ili 10,3 % naloga ili preporuka. Nije provedeno deset ili 12,8 % naloga ili preporuka. Za sedam naloga ili preporuka ili 9,0 % provedba nije primjenjiva zbog statusnih promjena, promjena propisa ili okolnosti u kojima društva posluju.

U tablici u nastavku daju se podaci o statusu naloga i preporuka danih u prošlim revizijama trgovačkim društvima, koji je utvrđen provjerom u okviru financijskih revizija.

Tablica broj 8

Podaci o statusu naloga i preporuka danih u prošlim revizijama

Redni broj	Trgovačko društvo	Broj naloga i preporuka iz prošlih revizija	Status naloga i preporuka				
			provedeno	nije provedeno	djelomično provedeno	u postupku provedbe	nije primjenjivo
	1	2	3	4	5	6	7
1.	EKO KONG d.o.o., Nova Gradiška*	-	-	-	-	-	-
2.	Istarski vodovod d.o.o., Buzet	4	4	0	0	0	0
3.	Komunalac d.o.o. Pakrac	6	2	3	0	0	1
4.	Komunalac Gospić d.o.o.*	-	-	-	-	-	-
5.	Komunalno Duga Resa d.o.o.	11	9	0	1	0	1
6.	Koprivničke vode d.o.o., Koprivnica*	-	-	-	-	-	-
7.	Liburnijske vode d.o.o., Ičići	8	7	0	0	1	0
8.	Murtela d.o.o., Murter	6	1	2	2	0	1
9.	Niskogradnja d.o.o., Pregrada	13	11	1	0	0	1
10.	Odlagalište d.o.o., Nova Gradiška*	-	-	-	-	-	-
11.	Pekom d.o.o., Krapina	1	0	0	0	0	1
12.	Poslovni park Virovitica d.o.o.	3	0	3	0	0	0
13.	Rad d.o.o. Drniš	5	4	1	0	0	0
14.	VG Vodoopskrba d.o.o., Velika Gorica	5	4	0	0	1	0
15.	VIO Žrnovnica Crikvenica Vinodol d.o.o., Novi Vinodolski	5	3	0	0	0	2
16.	Vodovod Pula d.o.o.	3	2	0	1	0	0
17.	Vodovod Labin d.o.o.	1	0	0	0	1	0
18.	Vodovod Hrvatsko primorje-južni ogranak d.o.o., Senj*	-	-	-	-	-	-
19.	Vodovod d.o.o., Zadar	3	3	0	0	0	0
20.	Vodovod i kanalizacija d.o.o., Ogulin*	-	-	-	-	-	-
21.	Vodovod i kanalizacija d.o.o., Split	4	3	0	0	1	0
Ukupno		78	53	10	4	4	7

* nalozi i preporuke odnose se na 15 trgovačkih društava, jer šest nije prije obuhvaćeno revizijom i/ili u prošloj reviziji nisu dani nalozi i preporuke

ZAKLJUČAK

Državni ured za reviziju obavio je financijsku reviziju 21 trgovačkog društva u vlasništvu lokalnih jedinica (županija, gradova i općina). Revizijom je obuhvaćeno 13 isporučitelja vodnih usluga, sedam trgovačkih društava koja obavljaju komunalnu djelatnost te jedno trgovačko društvo čija je djelatnost proizvodnja kruha i drugih pekarskih proizvoda. Kod 13 trgovačkih društava predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji i usklađenost poslovanja za 2020., a kod osam trgovačkih društava za 2021.

Isporučitelji vodnih usluga pružaju vodne usluge u skladu s odredbama Zakona o vodama, Zakona o vodnim uslugama te Zakona o financiranju vodnoga gospodarstva. Trgovačka društva obuhvaćena revizijom obavljala su komunalne djelatnosti kojima se osigurava održavanje komunalne infrastrukture (održavanje nerazvrstanih cesta, javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, građevina javne odvodnje oborinskih voda, javnih zelenih površina, građevina, uređaja i predmeta javne namjene, groblja, čistoće javnih površina te održavanje javne rasvjete) u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

O financijskim izvještajima trgovačkih društava izraženo je deset bezuvjetnih i jedanaest uvjetnih mišljenja, a o usklađenosti poslovanja pet bezuvjetnih i 16 uvjetnih mišljenja.

Revizijom su utvrđene nepravilnosti i propusti u području sustava unutarnjih kontrola, planiranja, računovodstvenog poslovanja i financijskih izvještaja, prihoda i potraživanja, rashoda i obveza, javne nabave i druge nepravilnosti. Najznačajnije nepravilnosti utvrđene su u području planiranja, računovodstvenog poslovanja i financijskih izvještaja te javne nabave.

Za sve utvrđene nepravilnosti i propuste Državni ured za reviziju dao je 278 naloga i preporuka, čija bi provedba pridonijela postizanju istinitosti i vjerodostojnosti poslovnih knjiga i financijskih izvještaja, većoj usklađenosti poslovanja sa zakonima i drugim propisima, većoj razini javne odgovornosti za učinkovito upravljanje sredstvima te postizanju ušteda pri nabavi roba, radova i usluga.

Prilog 1

Prihodi trgovačkih društava, prema vrstama

u kn

Redni broj	Trgovačko društvo	Poslovni prihodi	Prihodi od prodaje	Prihodi na temelju uporabe vlastitih proizvoda, robe i usluga	Drugi poslovni prihodi	Financijski prihodi	Ukupno	Udjel u %
	1	2	2.1.	2.2.	2.3.	3	4 (2+3)	5
1.	EKO KONG d.o.o., Nova Gradiška	9.029.610,00	8.733.684,00	0,00	295.926,00	20.332,00	9.049.942,00	1,1
2.	Istarski vodovod d.o.o., Buzet	112.804.053,00	99.540.897,00	0,00	13.263.156,00	887.422,00	113.691.475,00	13,4
3.	Komunalac d.o.o. Pakrac	9.376.415,00	8.440.679,00	0,00	935.736,00	13.874,00	9.390.289,00	1,1
4.	Komunalac Gospić d.o.o.	14.589.225,00	13.692.758,00	0,00	896.467,00	7.786,00	14.597.011,00	1,7
5.	Komunalno Duga Resa d.o.o.	13.643.545,00	10.016.469,00	76.474,00	3.550.602,00	267.226,00	13.910.771,00	1,6
6.	Koprivničke vode d.o.o., Koprivnica	36.924.088,00	25.750.168,00	18.600,00	11.155.320,00	71.234,00	36.995.322,00	4,4
7.	Liburnijske vode d.o.o., Ičići	49.410.691,00	27.152.150,00	161.857,00	22.096.684,00	241.954,00	49.652.645,00	5,8
8.	Murtela d.o.o., Murter	6.133.357,00	0,00	5.923.901,00	209.456,00	3.532,00	6.136.889,00	0,7
9.	Niskogradnja d.o.o., Pregrada	16.137.005,00	15.198.674,00	486.625,00	451.706,00	3.308,00	16.140.313,00	1,9
10.	Odlagalište d.o.o., Nova Gradiška	10.200.802,00	9.309.746,00	0,00	891.056,00	155.889,00	10.356.691,00	1,2
11.	Pekom d.o.o., Krapina	10.562.688,00	10.356.346,00	0,00	206.342,00	474,00	10.563.162,00	1,2
12.	Poslovni park Virovitica d.o.o.	8.085.860,00	7.706.103,00	0,00	379.757,00	1.404,00	8.087.264,00	0,9
13.	Rad d.o.o. Drniš	5.992.282,00	5.289.174,00	33.993,00	669.115,00	3.683,00	5.995.965,00	0,7
14.	VG Vodoopskrba d.o.o., Velika Gorica	44.917.173,00	30.989.577,00	0,00	13.927.596,00	147.469,00	45.064.642,00	5,3
15.	VIO Žrnovnica Crikvenica Vinodol d.o.o., Novi Vinodolski	43.966.702,00	31.145.079,00	3.239.613,00	9.582.010,00	262.648,00	44.229.350,00	5,2
16.	Vodovod Pula d.o.o.	82.202.545,00	61.592.883,00	0,00	20.609.662,00	167.783,00	82.370.328,00	9,7
17.	Vodovod Labin d.o.o.	22.282.529,00	19.563.426,00	82.396,00	2.636.707,00	159.750,00	22.442.279,00	2,6
18.	Vodovod Hrvatsko primorje-južni ogranak d.o.o., Senj	9.645.245,00	7.149.282,00	0,00	2.495.963,00	90.637,00	9.735.882,00	1,1
19.	Vodovod d.o.o., Zadar	82.533.875,00	57.815.574,00	1.856.415,00	22.861.886,00	747.739,00	83.281.614,00	9,8
20.	Vodovod i kanalizacija d.o.o., Ogulin	19.476.149,00	11.390.894,00	0,00	8.085.255,00	491.428,00	19.967.577,00	2,3
21.	Vodovod i kanalizacija d.o.o., Split	236.966.200,00	119.925.018,00	0,00	117.041.182,00	4.371.752,00	241.337.952,00	28,3
Ukupno		844.880.039,00	580.758.581,00	11.879.874,00	252.241.584,00	8.117.324,00	852.997.363,00	100,0

Prilog 2

Rashodi trgovačkih društava, prema vrstama

u kn

Red. broj	Trgovačko društvo	Poslovni rashodi	Promjene vrijednosti zaliha proizvodnje u tijeku i gotovih proizvoda	Materijalni troškovi	Troškovi osoblja	Amortizacija	Drugi troškovi	Vrijednosna uskladenja	Rezerviranja	Drugi poslovni rashodi	Financijski rashodi	Ukupno	Udjel u %
1	2	2.1.	2.2.	2.3.	2.4.	2.5.	2.6.	2.7.	2.8.	3	4 (2+3)	5	
1.	EKO KONG d.o.o., Nova Gradiška	8.985.931,00	0,00	2.470.028,00	5.597.377,00	323.533,00	580.505,00	0,00	0,00	14.488,00	39.074,00	9.025.005,00	1,0
2.	Istarski vodovod d.o.o., Buzet	120.305.982,00	0,00	40.506.995,00	38.095.239,00	32.362.334,00	6.285.126,00	711.308,00	2.005.290,00	339.690,00	327.758,00	120.633.740,00	13,5
3.	Komunalac d.o.o. Pakrac	9.515.851,00	0,00	5.383.950,00	2.520.434,00	655.762,00	637.040,00	167.003,00	0,00	151.662,00	157,00	9.516.008,00	1,1
4.	Komunalac Gospić d.o.o.	15.328.476,00	0,00	9.494.895,00	4.437.617,00	752.565,00	587.645,00	0,00	0,00	55.754,00	80.311,00	15.408.787,00	1,7
5.	Komunalno Duga Resa d.o.o.	14.440.872,00	0,00	4.451.647,00	5.046.315,00	3.682.109,00	962.282,00	281.237,00	0,00	17.282,00	207.386,00	14.648.258,00	1,7
6.	Koprivničke vode d.o.o., Koprivnica	36.752.700,00	0,00	10.052.011,00	8.649.237,00	15.228.633,00	2.548.761,00	42.730,00	225.398,00	5.930,00	29.847,00	36.782.547,00	4,1
7.	Liburnijske vode d.o.o., Ičići	48.779.574,00	0,00	11.851.563,00	10.209.673,00	23.335.072,00	2.052.820,00	474.053,00	764.782,00	91.611,00	333.100,00	49.112.674,00	5,5
8.	Murtela d.o.o., Murter	5.638.998,00	0,00	2.141.830,00	2.404.267,00	590.132,00	446.499,00	56.270,00	0,00	0,00	57.672,00	5.696.670,00	0,6
9.	Niskogradnja d.o.o., Pregrada	15.936.269,00	55.211,00	6.289.811,00	4.469.998,00	1.172.926,00	1.958.234,00	719.847,00	1.236.515,00	33.727,00	39.946,00	15.976.215,00	1,8
10.	Odlagalište d.o.o., Nova Gradiška	9.152.238,00	0,00	2.432.625,00	4.088.717,00	1.093.338,00	1.067.815,00	208.243,00	0,00	261.500,00	97.776,00	9.250.014,00	1,0
11.	Pekom d.o.o., Krapina	11.667.596,00	0,00	5.536.581,00	4.671.665,00	490.244,00	953.655,00	0,00	0,00	15.451,00	38.859,00	11.706.455,00	1,3
12.	Poslovni park Virovitica d.o.o.	7.995.383,00	0,00	4.969.612,00	1.894.231,00	540.150,00	528.347,00	0,00	0,00	63.043,00	63.733,00	8.059.116,00	0,9
13.	Rad d.o.o. Drniš	5.952.601,00	0,00	2.187.015,00	2.035.320,00	1.177.559,00	516.425,00	0,00	0,00	36.282,00	74,00	5.952.675,00	0,7
14.	VG Vodoopskrba d.o.o., Velika Gorica	46.457.606,00	0,00	13.303.509,00	17.008.984,00	12.470.489,00	2.072.243,00	1.602.381,00	0,00	0,00	328,00	46.457.934,00	5,2
15.	VIO Žrnovnica Crikvenica Vinodol d.o.o., Novi Vinodolski	43.804.111,00	0,00	11.913.404,00	13.764.319,00	12.910.668,00	2.844.613,00	1.683.858,00	0,00	687.249,00	720.116,00	44.524.227,00	5,0
16.	Vodovod Pula d.o.o.	75.678.282,00	0,00	29.094.320,00	21.703.878,00	18.308.811,00	2.846.924,00	1.313.435,00	2.078.929,00	331.985,00	29.697.780,00	105.376.062,00	11,8
17.	Vodovod Labin d.o.o.	26.147.059,00	0,00	7.014.394,00	10.107.385,00	6.954.237,00	1.730.045,00	192.543,00	0,00	148.455,00	64.154,00	26.211.213,00	3,0
18.	Vodovod Hrvatsko primorje-južni ogranak d.o.o., Senj	9.698.243,00	0,00	1.577.966,00	3.320.815,00	4.235.622,00	534.590,00	0,00	0,00	29.250,00	55,00	9.698.298,00	1,1
19.	Vodovod d.o.o., Zadar	87.327.530,00	0,00	33.549.898,00	31.487.594,00	17.591.280,00	1.885.379,00	1.030.289,00	1.597.877,00	185.213,00	194.013,00	87.521.543,00	9,8
20.	Vodovod i kanalizacija d.o.o., Ogulin	19.883.462,00	0,00	4.156.380,00	5.447.634,00	8.038.685,00	2.136.177,00	0,00	0,00	104.586,00	3.414,00	19.886.876,00	2,2
21.	Vodovod i kanalizacija d.o.o., Split	239.638.166,00	0,00	47.407.253,00	56.178.257,00	111.884.674,00	13.461.858,00	10.433.978,00	272.146,00	0,00	1.322.417,00	240.960.583,00	27,0
Ukupno		859.086.930,00	55.211,00	255.785.687,00	253.138.956,00	273.798.823,00	46.636.983,00	18.917.175,00	8.180.937,00	2.573.158,00	33.317.970,00	892.404.900,00	100,0

Prilog 3

Broj zaposlenih u trgovačkim društvima

Redni broj	Trgovačko društvo	Broj zaposlenih
	1	2
1.	EKO KONG d.o.o., Nova Gradiška	51
2.	Istarski vodovod d.o.o., Buzet	296
3.	Komunalac d.o.o. Pakrac	29
4.	Komunalac Gospić d.o.o.	53
5.	Komunalno Duga Resa d.o.o.	44
6.	Koprivničke vode d.o.o., Koprivnica	73
7.	Liburnijske vode d.o.o., Ičići	87
8.	Murtela d.o.o., Murter	26
9.	Niskogradnja d.o.o., Pregrada	43
10.	Odlagalište d.o.o., Nova Gradiška	37
11.	Pekom d.o.o., Krapina	56
12.	Poslovni park Virovitica d.o.o.	18
13.	Rad d.o.o. Drniš	24
14.	VG Vodoopskrba d.o.o., Velika Gorica	160
15.	VIO Žrnovnica Crikvenica Vinodol d.o.o., Novi Vinodolski	121
16.	Vodovod Pula d.o.o.	167
17.	Vodovod Labin d.o.o.	76
18.	Vodovod Hrvatsko primorje-južni ogranak d.o.o., Senj	22
19.	Vodovod d.o.o., Zadar	294
20.	Vodovod i kanalizacija d.o.o., Ogulin	51
21.	Vodovod i kanalizacija d.o.o., Split	463
Ukupno		2 191

Prilog 4

Vrijednost imovine trgovačkih društava koncem godine

u kn

Red. broj	Trgovačko društvo	Dugotrajna imovina	Nematerijalna i materijalna imovina	Dugotrajna financijska imovina	Potraživanja	Odgodena porezna imovina	Kratkotrajna imovina	Zalihe	Potraživanja	Kratkotrajna financijska imovina	Novac u banci i blagajni	Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda	Aktiva
	1	2	2.1.	2.2.	2.3.	2.4.	3	3.1.	3.2.	3.3.	3.4.	4	5 (2+3+4)
1.	Eko-Kong d.o.o., Nova Gradiška	2.009.850,00	2.009.850,00	0,00	0,00	0,00	1.354.346,00	37.802,00	766.538,00	0,00	550.006,00	24.399,00	3.388.595,00
2.	Istarski vodovod d.o.o., Buzet	568.197.868,00	563.942.210,00	4.184.919,00	70.739,00	0,00	85.093.554,00	8.124.253,00	22.371.308,00	33.128.533,00	21.469.460,00	92.674,00	653.384.096,00
3.	Komunalac d.o.o. Pakrac	19.471.334,00	13.816.872,00	5.654.462,00	0,00	0,00	2.893.380,00	197.017,00	828.623,00	0,00	1.867.740,00	0,00	22.364.714,00
4.	Komunalac Gospić d.o.o.	6.534.265,00	6.534.265,00	0,00	0,00	0,00	4.475.939,00	571.749,00	3.904.190,00	0,00	0,00	0,00	11.010.204,00
5.	Komunalno Duga Resa d.o.o.	130.238.161,00	130.238.161,00	0,00	0,00	0,00	5.466.263,00	1.209.504,00	4.180.110,00	0,00	76.649,00	0,00	135.704.424,00
6.	Koprivničke vode d.o.o., Koprivnica	472.992.830,00	472.934.937,00	0,00	57.893,00	0,00	30.122.947,00	999.357,00	8.368.485,00	74.673,00	20.680.432,00	62.097,00	503.177.874,00
7.	Liburnijske vode d.o.o., Ičići	591.570.968,00	583.135.783,00	211.883,00	8.223.302,00	0,00	32.902.134,00	1.120.824,00	14.875.374,00	0,00	16.905.936,00	997.899,00	625.471.001,00
8.	Murtela d.o.o., Murter	1.458.793,00	1.458.793,00	0,00	0,00	0,00	2.206.163,00	0,00	1.754.341,00	0,00	451.822,00	32.500,00	3.697.456,00
9.	Niskogradnja d.o.o., Pregrada	4.604.957,00	4.604.957,00	0,00	0,00	0,00	6.932.838,00	621.169,00	2.116.421,00	8.862,00	4.186.386,00	42.535,00	11.580.330,00
10.	Odlagalište d.o.o., Nova Gradiška	17.513.481,00	17.513.481,00	0,00	0,00	0,00	7.218.593,00	61.076,00	2.993.264,00	2.200.000,00	1.964.253,00	11.142,00	24.743.216,00
11.	Pekom d.o.o., Krapina	2.068.161,00	2.067.861,00	300,00	0,00	0,00	1.711.877,00	318.915,00	1.229.234,00	46.311,00	117.417,00	0,00	3.780.038,00
12.	Poslovni park Virovitica d.o.o.	3.655.702,00	3.655.702,00	0,00	0,00	0,00	1.861.278,00	0,00	1.047.589,00	22.000,00	791.689,00	0,00	5.516.980,00
13.	Rad d.o.o. Drniš	53.434.741,00	53.434.741,00	0,00	0,00	0,00	7.538.915,00	317.473,00	2.080.135,00	20.000,00	5.121.307,00	0,00	60.973.656,00
14.	VG Vodoopskrba d.o.o., Velika Gorica	434.997.472,00	429.319.385,00	5.678.087,00	0,00	0,00	32.299.844,00	1.197.192,00	16.974.980,00	217.624,00	13.910.048,00	0,00	467.297.316,00
15.	VIO Žrnovnica Crikvenica Vinodol d.o.o., Novi Vinodolski	269.558.145,00	268.738.456,00	651.659,00	168.030,00	0,00	19.924.074,00	2.892.037,00	9.802.485,00	0,00	7.229.552,00	156.407,00	289.638.626,00
16.	Vodovod Pula d.o.o.	311.900.604,00	311.512.539,00	0,00	60.361,00	327.704,00	60.408.407,00	5.393.413,00	20.868.155,00	30.988.000,00	3.158.839,00	218.475,00	372.527.486,00
17.	Vodovod Labin d.o.o.	204.113.423,00	204.109.368,00	0,00	4.055,00	0,00	25.956.387,00	1.908.472,00	4.454.770,00	7.156.956,00	12.436.189,00	76.836,00	230.146.646,00
18.	Vodovod Hrvatsko primorje-južni ogranak d.o.o., Senj	231.474.034,00	231.474.034,00	0,00	0,00	0,00	10.439.492,00	26.636,00	1.609.838,00	5.055.370,00	3.747.648,00	58.888,00	241.972.414,00
19.	Vodovod d.o.o., Zadar	521.063.838,00	513.820.760,00	297.995,00	6.945.083,00	0,00	49.232.667,00	7.474.513,00	29.988.961,00	5.000.000,00	6.769.193,00	0,00	570.296.505,00
20.	Vodovod i kanalizacija d.o.o., Ogulin	167.155.973,00	167.155.973,00	0,00	0,00	0,00	7.798.774,00	950.559,00	4.206.901,00	0,00	2.641.314,00	456,00	174.955.203,00
21.	Vodovod i kanalizacija d.o.o., Split	2.477.964.194,00	2.461.588.732,00	10.654.475,00	5.720.987,00	0,00	209.475.521,00	7.462.698,00	64.919.932,00	49.741.319,00	87.351.572,00	4.744.294,00	2.692.184.009,00
Ukupno		6.491.978.794,00	6.443.066.860,00	27.333.780,00	21.250.450,00	327.704,00	605.313.393,00	40.884.659,00	219.341.634,00	133.659.648,00	211.427.452,00	6.518.602,00	7.103.810.789,00

Prilog 5

Vrijednost obveza i kapitala trgovačkih društava koncem godine

u kn

Redni broj	Trgovačko društvo	Kapital i rezerve	Rezerviranja	Dugoročne obveze	Kratkoročne obveze	Odgodeno plaćanje troškova i prihod budućeg razdoblja	Pasiva	Izvanbilančni zapisi
	1	2	3	4	5	6	7 (2+3+4+5+6)	8
1.	EKO KONG d.o.o., Nova Gradiška	1.041.532,00	0,00	666.629,00	1.268.199,00	412.235,00	3.388.595,00	0,00
2.	Istarski vodovod d.o.o., Buzet	401.196.915,00	19.001.033,00	733.655,00	32.954.106,00	199.498.387,00	653.384.096,00	21.453.027,00
3.	Komunalac d.o.o. Pakrac	9.647.153,00	0,00	0,00	371.646,00	12.345.915,00	22.364.714,00	0,00
4.	Komunalac Gospić d.o.o.	2.782.303,00	0,00	109.275,00	6.503.047,00	1.615.579,00	11.010.204,00	0,00
5.	Komunalno Duga Resa d.o.o.	6.132.004,00	50.000,00	4.065.665,00	6.588.104,00	118.868.651,00	135.704.424,00	0,00
6.	Koprivničke vode d.o.o., Koprivnica	128.860.452,00	0,00	5.914.252,00	13.982.888,00	354.420.282,00	503.177.874,00	60.395.879,00
7.	Liburnijske vode d.o.o., Ičići	152.478.466,00	3.073.793,00	8.613.943,00	14.332.189,00	446.972.610,00	625.471.001,00	9.200.898,00
8.	Murtela d.o.o., Murter	2.625.520,00	0,00	663.361,00	408.575,00	0,00	3.697.456,00	0,00
9.	Niskogradnja d.o.o., Pregrada	2.573.790,00	5.485.283,00	576.948,00	2.832.427,00	111.882,00	11.580.330,00	0,00
10.	Odlagalište d.o.o., Nova Gradiška	6.802.274,00	0,00	15.115.032,00	624.272,00	2.201.638,00	24.743.216,00	0,00
11.	Pekom d.o.o., Krapina	633.472,00	0,00	57.540,00	3.089.026,00	0,00	3.780.038,00	0,00
12.	Poslovni park Virovitica d.o.o.	1.630.858,00	0,00	1.986.690,00	1.899.432,00	0,00	5.516.980,00	0,00
13.	Rad d.o.o. Drniš	17.673.264,00	0,00	2.880,00	1.965.383,00	41.332.129,00	60.973.656,00	0,00
14.	VG Vodoopskrba d.o.o., Velika Gorica	15.334.089,00	0,00	16.010.980,00	17.514.018,00	418.438.229,00	467.297.316,00	116.590.000,00
15.	VIO Žrnovnica Crikvenica Vinodol d.o.o., Novi Vinodolski	71.990.207,00	62.325,00	12.105.879,00	24.075.278,00	181.404.937,00	289.638.626,00	36.737.589,00
16.	Vodovod Pula d.o.o.	122.453.862,00	0,00	3.987.234,00	42.865.635,00	203.220.755,00	372.527.486,00	0,00
17.	Vodovod Labin d.o.o.	108.310.764,00	0,00	3.620.375,00	4.984.525,00	113.230.982,00	230.146.646,00	0,00
18.	Vodovod Hrvatsko primorje-južni ogranak d.o.o., Senj	175.840.444,00	0,00	0,00	545.813,00	65.586.157,00	241.972.414,00	0,00
19.	Vodovod d.o.o., Zadar	155.723.895,00	1.597.877,00	487.752,00	20.765.889,00	391.721.092,00	570.296.505,00	0,00
20.	Vodovod i kanalizacija d.o.o., Ogulin	20.913.684,00	91.055,00	1.311.579,00	1.700.774,00	150.938.111,00	174.955.203,00	0,00
21.	Vodovod i kanalizacija d.o.o. Split	560.894.276,00	272.146,00	78.894.753,00	234.827.109,00	1.817.295.725,00	2.692.184.009,00	244.732.596,00
Ukupno		1.965.539.224,00	29.633.512,00	154.924.422,00	434.098.335,00	4.519.615.296,00*	7.103.810.789,00	489.109.989,00

* U okviru odgođenog plaćanja troškova i prihoda budućeg razdoblja, vrijednosno značajnije su potpore i sredstva naknade za razvoj namijenjene za izgradnju sustava vodoopskrbe i odvodnje